

Podpiramo koncept usmerjenega izobraževanja

Zakon o usmerjenem izobraževanju je bil sprejet že pred dvema letoma. Vendar še vedno potekajo razprave o idejnopolitičnih vprašanjih, ki se odpirajo na področju usmerjenega izobraževanja. Predsedstvo CK ZKS je z namenom, da pripravi problemsko konferenco ZKS na to temo, dalo v javno razpravo gradivo z naslovom Nekatera idejnopolitična vprašanja na področju usmerjenega izobraževanja in naloge komunistov pri nadaljnjem uresničevanju samoupravne izobrazbe vzgoje in izobraževanja, ki jih nekateri kratko imenujejo kar teze za problemsko konferenco o usmerjenem izobraževanju. O teh tezah je bila tudi v SOVD Iskra sklicana problemska konferenca ZK.

Namen javne razprave je ugotoviti in oceniti, kako se uresničuje usmeritev kongresov ZK in skupno sprejetih dogovorov pri socialistični samoupravni preobrazbi vzgoje in izobraževanja na področju usmerjenega izobraževanja.

Z družbenopolitično aktivnostjo je treba ustvarjati pogoje za uresničevanje zasnov usmerjenega izobraževanja tako, da bodo delavci v TOZD dejansko odločali o pogojih ustanjavanja dohodka in njegove delitve ter postali kot celovite osebnosti nosilci in upravljalci procesov družbene reprodukcije združenega dela, razvoja produktivskih sil in odnosov, znanosti in kulture. Temeljna izhodišča socialistične samoupravne preobrazbe vzgoje in izobraževanja moramo uresničevati v vseh delih političnega sistema socialističnega samoupravljanja, v družbenopolitičnih organizacijah, v organizacijah združenega dela materialne proizvodnje in družbenih dejavnosti ter skupnosti.

S kritično oceno konkretnih razmer pri uresničevanju zasnov usmerjenega izobraževanja moramo ugotoviti vzroke za zastoje in nosilce odporov pri preobrazbi vzgojnoizobraževalnega procesa ter na tej podlagi ustvarjati idejnopolitično diferenciacijo ter zagotoviti ustvarjalnejši odnos do preobrazbe vzgoje in izobraževanja v zahtevnih družbenoekonomskih razmerah. Odločno se je treba spoprijeti s še vedno obstajajočimi težnjami po odtujevanju izobraževanja in dela, monopoliziranju znanja. Uresničevanje dolgoročne politike ekonomske stabilizacije nam mora pomeniti tudi utrjevanje spoznanja o pomenu in prispevku usmerjenega izobraževanja k rasti družbene storilnosti in dohodka na podlagi samoupravne integracije dela in sredstev. To se mora izraziti v razvijanju, poglabljanju in operacionalizaciji posredne in neposredne svobodne proizvodnje dela, ki bodo temeljile na skupnih interesih uporabnikov in proizvajalcev.

Razprava o tezah za problemsko konferenco je v Iskri potekala z dokajšnjo mero kritičnosti. Razpravljalci niso bili zadovoljni niti s tezami, niti s tem, da so preobširne, premalo izrazito razkrivajo sedanje aktualne probleme v združenem delu, v katerega seveda spada tudi solstvo.

Razprava je pokazala na vrsto neurejenih in še nedorečenih vprašanj. Tako ni urejeno pripravištvost, proizvodna praksa in proizvodno delo. Programi za usposabljanje in izpopolnjevanje še nimajo predvidene nadaljnje vključitve. Izobraževanja iz dela skorajda ni, ob delu pa upada, saj nagajevanje po delu v delovnih organizacijah še vedno ne živi. Kadrov še vedno ne načrtujemo, kot bi bilo potrebno, če naj bi vedeli, kakšen kader naj sploh izobražujemo.

Tudi povezanost izobraževanja in združenega dela ni ustrezna, še posebej če upoštevamo, da je v dokumentih zapisano, da je usmerjeno izobraževanje prvenstvenega pomena. Na to kaže dejstvo, da četudi je usmerjenemu izobraževanju še kako potrebna pomoč, tako v obliki učilnic, kot delavnic in drugih za uk njunih pripomočkov, pa so vendarle zaprta vsa vrata za nove investicije. Svobodna menjava dela ne bo dobro tekla vse dotlej, dokler bonio v družbi izobraževanje obravnavali kot porabo.

Ob koncu problemske konference so sprejeli sklepe, ki jih objavljamo posebej in izvolili Bruna Štiglica, Zdravka Gorjanca in Zvoneta Bitenca za delegate komunistov iz Iskre na bližnji problemski konferenci Centralnega komiteja ZKS.

-mak

ISKRA KIBERNETIKA, TOZD MECHANIZMI, LIPNICA

Razgibana razvojna dejavnost

Kljub zaostrenim pogojem gospodarjenja Tovarna mehanizmov v Lipnici uspešno posluje — 30-članski kolektiv nenehno bogati svoj proizvodni program z izvozno usmerjenimi izdelki

Lani je TOZD Mehanizmi uspešno izpolnila proizvodne načrte, izvoza na konvertibilno področje je dosegla 100 % v višini 1,6 milijona dolarjev. Načrt skupnega izvoza je preseгла za pet odstotkov. Uvozila je le za 1,1 milijona dolarjev blaga.

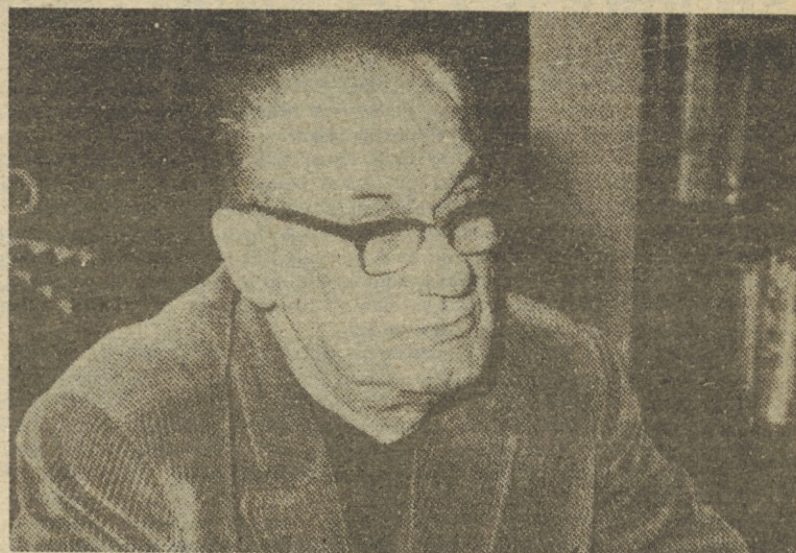
Vse bolj neugodni gospodarski položaj zahteva od združenega dela velike napore za zamenjavo uvoznih materialov z domačimi. Tudi Iskra v Lipnici je izdelala program aktivnosti, po katerem naj bi sedanji uvoz zmanjšali za 50 %. S tem bo proizvodnja cenejša. Posebna naloga pa je nenehno razvijanje perspektivnih izdelkov, ki so zanimivi za prodor na tuje trge. Prav na tem področju lipniška Iskra dosega zavidljive uspehe. V letu 1983 naj bi TOZD Mehanizmi izvoz obdržala na isti ravni kot lani, kar je seveda zelo zahtevna naloga.

Poglejmo zadnje novosti, ki so plod razgibane razvojne dejavnosti Tovarne mehanizmov. Pomemben dosežek je sinhrono histerezni motor HM 1, ki so ga razvojni delavci Mehanizmov v sodelovanju s temeljnimi organizacijami skupnega pomena razvili in osvojili v

Sportna stoparica.

Ob smrti Rodoljuba Čolakovića

Minuli teden je spet odšel eden izmed najtesnejših Titovih sodelavcev in revolucionarjev, odšel je Rodoljub Čolaković, revolucionar, pisatelj in humanist.

Čolaković se je rodil pred tridesetimi leti v Bijeljini. Junija 1919 se je po opravljeni maturi v Sarajevu vrnil v rojstni kraj, kjer je spoznal Alijo Alijagića, s katerim je sodeloval pri nastanku in delu socialistične delavske stranke (komunistov).

Leta 1921, po atentatu na ministra Draškovića, so ga obsodili na 12 let ječe. Po enajstih letih ječe, med drugim je bil zaprt tudi v Mariboru, kjer se je prvič srečal s Titom, so ga leta 1932 izpustili. To je bil čas najhujšega terorja po uvedbi šestojanuarske diktature. Leta 1933 je zbežal iz države. V novi politbiro je vstopil 1936. leta, vanj pa ga je imenovala Kominterneta.

Šest let je živel v Sovjetski zvezi, Franciji, Španiji, Češkoslovaški in Avstriji, leta 1939 pa se je vrnil v domovino.

Od prvih dni je sodeloval pri organizaciji oboroženega boja jugoslovanskih narodov in narodnosti proti okupatorju. Od oktobra 1941 je bil član glavnega štaba partizanskih odredov Srbije. Oktobra istega leta je odšel v Bosno, kjer je do januarja 1942 opravljal dolžnost političnega komisarja glavnega štaba.

Na drugem zasedanju AVNOJ je bil izvoljen za sekretarja predsedstva AVNOJ in je to dolžnost opravljal do leta 1945, ko je postal minister za Bosno in Hercegovino, aprila 1945 pa so ga izvolili za predsednika vlade Bosne in Hercegovine.

Potem je bil sleherno leto izvoljen za zveznega ljudskega poslanca, 1953 pa je postal član zveznega izvršnega sveta, leto kasneje pa je bil izvoljen za podpredsednika zveznega izvršnega sveta.

Od leta 1945 do 1968 je bil član CK ZKJ, predsedstva SZDL, zveznega odbora ZZZB NOV ter častni član Akademije znanosti in umetnosti Bosne in Hercegovine.

Ob vsej tej politični in državniški aktivnosti pa je Čolaković ostajal kljub temu v bistvu pisatelj, saj pomenijo, na primer, njegovi obsežni „Zapiski iz osvobodilne vojne“, ne samo avtentičnega in dragocenega dokumenta, temveč tudi izrazito literarno in človeško pričevanje o naših preteklih, velikih dneh. Čolaković je pomemben tudi kot prevajalec klasikov „marksizma, leninizma“ saj je med prestajanjem kazni skupaj z Mošo Pijadom prevedel Marxov „Kapital“, sam pa je prevedel Leninovo „Državo in revolucijo“ ter Maksima Gorkega „Spomine na sodobnike.“

Njegov skromni pogreb, ki ga je sam volil v svoji oporoki, priča o njegovi človeški veličini in spoznanju, da je pomembnejše delo od človeka. Svoje delo in poslanstvo pa je Čolaković v več kot šestdesetletnem revolucionarnem, političnem in književnem delu opravil pošteno, nadarjeno in neponovljivo.

D. Ž.

pičlih šestih mesecih. Gre za zahteven izdelek, v Evropi ga proizvaja le ena firma, v svetu pa le malo.

V letu 1982 je TOZD Mehanizmi vgradila 120 tisoč takih (uvoženih), motorjev v časovne števec HK 6, kar je stalo okrog 500 tisoč mark. Novi sinhrono histerezni motorček bodo lahko uporabili tudi za 220-voltne ure, ki jih nameravajo osvojiti. Motorček bo tudi osnova za izdelek, ki ga danes v Jugoslaviji še vedno le uvažamo — programsko uro za široko potrošnjo. Po osvojitvi omenjenih izdelkov bi omenjenih motorčkov letno izdelali do 300 tisoč.

Druga novost, ki je bila že večkrat preizkušena na športnih srečanjih na snegu, je športna stoparica IRS 1. Naprava je namenjena predvsem trenenjem in t. im. indikalnim, oz. manj (Nadaljevanje na 2. strani)

Sestavljanje plošč tiskanega vezja za štartno napravo.

Podpis samoupravnega sporazuma o nabavi digitalnih central

Direktor delovne organizacije PTT saobračaja Kraljevo Tomislav Krjar in komercialni direktor DO Iskra Telematika Ludvik Kuhar sta 31. marca 1983 podpisala samoupravni sporazum o nabavi dvanajstih digitalnih javnih telefonskih central Sistema Iskra 2000. Do leta 1985 in 1986 bo Iskra dobavila in vključila v promet štiri vozeljne in osem končnih ATC v skupni zmogljivosti okrog ekvivalentnih priključkov.

Investitor, DO PTT saobračaja Kraljevo, se je odločil, da formiranje novih vozelnih področij (vozelnja ATC s pripadajočimi končnimi ATC) realizira z opremo v digitalni tehniki. S tem je napravil — ekonomsko upravičen — korak v uvajanju digitalizacije na področju DO PTT saobračaja Kraljevo.

Kazimir Mohar

S podpisa pogodbe o dobavi digitalnih telefonskih central.

Ljubljani se je začelo v torek večdnevno zasedanje delovne skupine VIII. sekcije evropskega sveta za vzajemno gospodarsko in tehnično pomoč, ki deluje v okviru Komisije za strojegradnjo SEV. Na posvetovanju bodo izdelali projekt porabe in vse kar je potrebno s specializacijo proizvodnje tehalno-dozirnih sistemov. Najbolj zanimivo srečanje pomeni za Iskra možnost specializacije proizvodnje tudi na tem področju, s tem, da bi v večjih količinah izvažala članicam SEV, saj pa bi pri njih povzela tiste naprave, ki jih sama ne izdeluje.

Gostitelj posvetovanja je jugoslovanska delegacija, katere predsednik je Pavle Špan, vodja delegacije na tokratnem zasedanju pa je Viktor Korošec. Oba sta iz delovne organizacije Avtomatika.

Posvetovanje se udeležujejo predstavniki Nemške demokratične republike, Madžarske, Romunije in Jugoslavije.

Sklepi problemske konference ZK SOZD Iskra

1. Komunisti SOZD Iskra podpiramo sprejeti koncept usmerjenega izobraževanja, saj ocenjujemo, da pomeni kvaliteten premik k zblizovanju izobraževanja in dela, pri čemer se posebej zavzemamo, da bi bolj zavzeto in dosledno uveljavljali sistem usmerjenega izobraževanja v visokem šolstvu.
2. Ocenjujemo, da združeno delo v celoti, kakor tudi sistem SOZD Iskra, še ni primerljivo pripravljeno na izvajanje programov izpopolnjevanja in usposabljanja delavcev, ki prihajajo iz izobraževalnega procesa. V OZD še nismo kvalitetno pripravili programov permanentnega izobraževanja za potrebe delovnih procesov, programe dela pripravnikov itd. Zato menimo, da bi morali pri splošnih združenjih GZ Slovenije pripraviti kvalitetne strokovne podlage za to dejavnost, ki naj bi služili OZD kot pomoč pri delu na tem področju, hkrati pa bi s tem zagotovili tudi ustrezno vsklajenost v panogi.
3. V SOZD Iskra smo ustanovili Izobraževalni center, ki opravlja pomembno vlogo pri pripravi programov in izvajanju dodatnega strokovnega izpopolnjevanja in usposabljanja za potrebe Iskre. S tem smo dosegli tudi kvalitetnejše premike pri sodelovanju z izobraževalnimi organizacijami (predvsem Univerzo E. Kardelja) pri pripravi programov, kakor tudi pri izvajanju teh oblik izobraževanja. Zato komunisti podpiramo aktivnost pri organiziranju ustreznih izobraževalnih služb tudi na ravni DO.
4. Komunisti ocenjujemo, da v SOZD Iskra sicer še ne upada interes za izobraževanje ob delu in iz dela, vendar še vedno ne posvečamo dovolj pozornosti predvsem motivaciji za študij ob delu za deficitarne poklice, pri čemer pa tudi programi za pridobitev izobrazbe niso najbolj prilagojeni potrebam študija ob delu. Pri izobraževanju iz dela pa so še vedno družbeno nerazčističena predvsem vprašanja statusa delavca v izobraževalnem procesu. Ocenjujemo, da bi bilo potrebno tudi pripraviti poglobljene analize smotnosti izobraževanja ob delu za pridobitev strokovne izobrazbe, glede na običajno dolgo trajanje tega študija in hitrega zastaravanja znanj predvsem v tehničnih usmeritvah.
5. Komunisti ocenjujemo, da smo v SOZD Iskra dojeli pomen planiranja kadrov. Pri kvalitativnem planiranju smo zato organizirali strokovne skupine v delovnih organizacijah, s koordinacijo na ravni SOZD, ki pripravljajo pripombe in predloge na programske zasnove, kot osnovo za vsklajevanje v okviru Posebne izobraževalne skupnosti (PIS). Pri tem čutimo posebne probleme pri vsklajevanju v PIS zaradi statičnosti na strani izvajalcev. Posebej si prizadevamo tudi za boljše povezavo z izobraževalnimi organizacijami s tem, da se zavzemamo za širšo možnost habilitacije naših delavcev, kar bi še izboljšalo povezavo med uporabniki in izvajalci. Pri kvantitativnem planiranju pa posebej občutimo pomanjkanje interesa za štipendije za deficitarne poklice, poseben problem pa predstavlja nezmožnost realizacije lastnih kadrovskih planov, ki se pojavlja zaradi slabe družbene vsklajenosti na tem področju, tudi zaradi pomanjkanja nomenklature poklicev.
6. Komunisti ocenjujemo, da je svobodna menjava dela na področju izobraževanja slabše organizirana kot v združenem delu. Dodatno onemogočajo njen razvoj tudi določeni zakoni, ki jih sprejemamo v družbi, kot npr. zakon o omejevanju investicij, ki resno ogroža uspešno izvajanje sprejetih programov. Nujno bo potrebno poiskati na tem področju nove rešitve, ker se pri sedanjem sistemu neustrezno rešuje več problemov.
7. Ocenjujemo, da še nismo uspeli, tako v SOZD Iskra, kot tudi v družbi nasploh, rešiti ključnih problemov delovanja delegatskega sistema v izobraževalnih skupnostih. Glede na relativno zahtevna vprašanja, ki se obravnavajo na teh delegacijah, nismo do sedaj posvečali ustrezne pozornosti evidentiranju ustreznih delegatov. Tudi pri delovanju skupščine PIS se največkrat dogaja, da so aktivne delegacije, ki predlagajo kakšne spremembe, v večini primerov preglasovane zaradi „molčeče večine“. Razmisliti bi tudi veljalo o tem, da bi organiziranost PIS sledila organiziranosti združenega dela.
8. Komunisti SOZD Iskra ocenjujemo, da so teze, ki so pripravljene za problemsko konferenco ZK na temo: Idejno-politična vprašanja na področju usmerjenega izobraževanja in naloge komunistov pri nadaljnjem uresničevanju samoupravne preobrazbe, vzgoje in izobraževanja sicer zajele vsa ključna vprašanja na tem področju, vendar so preširoke in prezahtevne za poglobljeno obravnavo na posameznih OZK.

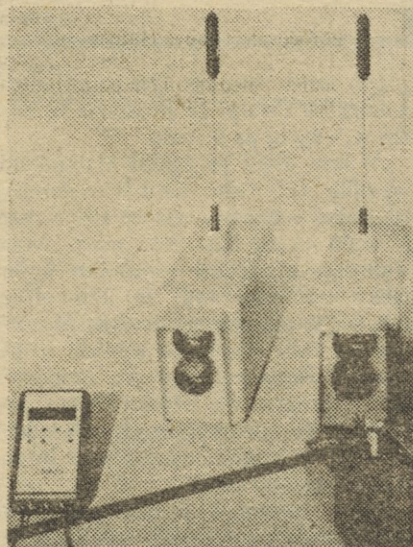
Razgibana razvojna dejavnost

(Nadaljevanje s 1. strani)

zahtevnim športnim tekmar, pri katerih je pomemben čas. Štoparica je sestavljena iz štartne in ciljne sonde, ki sta lahko povezani žično, ali brezžično do razdalje 2 km, ne glede na konfiguracijo terena. K štoparici sodi tudi štartna palica. Te naprave smo doslej le uvažali. Prednosti nove naprave sta tudi hitra in enostavna postavitve ter prilagodljivost terenu. Izdelek je bil razvit v sodelovanju s strokovnjaki Inštituta Jožef Stefan v Ljubljani. Letno naj bi izdelali do 100 kompletov novih štartnih naprav.

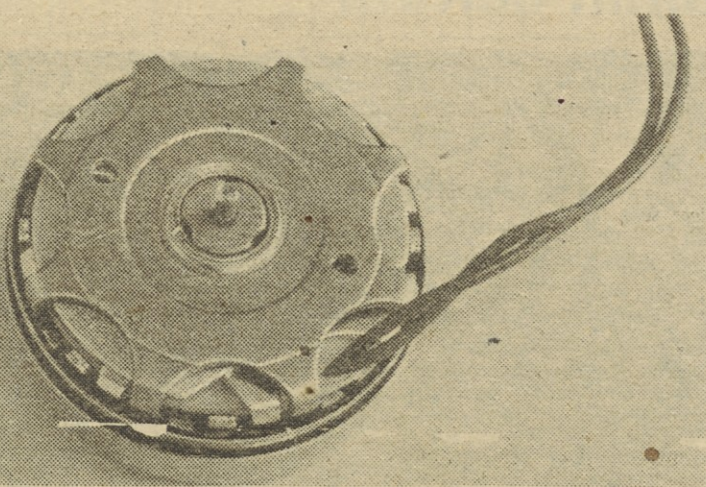
V letošnjem letu naj bi v Lipnici stekla tudi proizvodnja tenkega minutnega mehanizma za relejne ure v količinah od 10 do 15 tisoč kosov letno. Okrog 5000 kosov bo namenjenih izvozu v Švico. V teku so tudi priprave za proizvodnjo sekundnih mehanizmov za relejne ure.

V okviru tehničnega razvoja bo stekla proizvodnja 50 aparatov za merjenje časa in frekvence za potrebe jugoslovanskega elektrogospodarstva.

Športna štartna naprava.

V razvoju je bila izdelana tudi ničelna serija enosmerne časovnega števca, ki je namenjen predvsem izvozu. Tovarna mehanizmov se pripravlja tudi na proizvodnjo novega impulznega števca (šest, sedem ali osem mestnega) za posebne zahteve.

Histerezni motor HM 1.

Pomembna pridobitev, ki bo omogočala hitrejšo osvajanje novih programov, je tudi nova prototipna delavnica v okviru razvojnega oddelka. Poleg poskusnih in ničelnih serij bodo v njej izdelovali tudi majhne serije zahtevnih izdelkov, kot so: elektronski programator, športna štartna naprava in elektronski registrirnik ter posebne male serije impulznih števec, ur in urnih mehanizmov.

Največji problem pri razvoju novih izdelkov so uvozne omejitve, ki povzročajo tudi težave v proizvodnji. Neprijetnosti povzroča tudi slaba kvaliteta domačega repromateriala, ki ga dobivajo neredno. Pri prizadevanjih za skrajšanje časa, ki je potreben za osvajanje novih izdelkov, je uspešno sodelovanje s TOZD skupnega pomena nadvse pomembno. Od hitrega in uspešnega osvajanja novih programov pa je odvisen tudi nadaljnji razvoj Kibernetike.

Alojz Boc

DO AVTOMATIKA

Za prihranek deviz

V laboratoriju za kontrolo kvalitete so pred kratkim za TOZD Sestavni deli in delovna sredstva, delovne organizacije Avtomatike, opravili preizkus – meritve relejev tipa PR-59 glede uporabe novega materiala – domačega relejnega železa za magnetni krog.

Meritve so bile opravljene vzporedno na reljih, ki so bili narejeni iz uvoženega materiala in na tistih, ki so imeli vgrajeno mehko relejno železo iz Železarne Jesenice. Rezultati opravljenih meritev, izbrali so štiri vrste vzburjanja, so pokazali, da med uvoženim in domačim železom ni takšnih razlik, ki bi lahko bistveno vplivale na delovanje, oz. kvaliteto relejev.

Železo, ki ga uporabljamo za omejene elemente, mora imeti čim manj primesi, ki bi neugodno vplivale na njegove magnetne lastnosti. Torej mora vzpostaviti čim boljše „magnetno vez“ med primarnim in sekundarnim navitjem. Hladno valjani trak Remog in Remog 12 iz železarne Železarne pa lahko enakovredno nadomesti uvoženo železo z maksimalno koercitivnostjo 80 A/m po rekristalizacijskem žarjenju.

V TOZD Sestavni deli potrebujejo letno do 80 ton železa, ki so ga do nedavnega uvažali iz Švedske in Nemčije. Zamenjava z domačim materialom pomeni za TOZD letni prihranek milijardo tristotisoč deviznih dinarjev.

Ko smo o naporih, ki jih na Jesenicah vlagajo v razvoj in proizvodnjo tega dragocenega repromateriala vprašali Oskarja Kuernerja, vodjo raziskovalnega oddelka v železarni, nam je odgovoril: „Železarne Jesenice je v Jugoslaviji edini proizvajalec magnetno mehkih materialov za široko porabo v elektroindustriji. Poleg hladno valjanih neorientiranih elektroplacvin, legiranih s silicijem, ali brez izdelujemo tudi mehko magnetno železo za releje. Pri tem izkoriščamo dane tehnične možnosti jeklarne, da izdelujemo mehko, nizko ogljično železo visoke čistote, ki je osnova za doseganje visokih magnetnih gostot v istosmernem magnetnem polju in nizkih koercitivnih sil.

V letošnjem letu bomo z izgradnjo VOD vakuumске naprave naredili nov, večji premik v kvaliteti. Železo bomo v vakuumu dodatno očistili in globoko razogljicevali. Tako bodo postopki razogljicevanja končnih izdelkov bistveno krajši, sigurnost pa večja. Odpornost proti magnetnemu staranju bo popolna.

Železarne Jesenice izdeluje dve vrsti relejnega železa: mehko magnetno železo Remog in Remog 12. Remog železo je uporabno za neposredno vgradnjo brez končnega razogljicevanja in rekristalizacijskega žarjenja. V dobavnem stanju je koercitivna sila večja od 1,5 A/cm. Dobavno stanje železa Remog 12 pa je „kritično deformirano“. Po mehanski obdelavi je izdelke potrebno žariti v posebni atmosferi pod posebnimi pogoji, da se železo razogljichi in rekristalizira. Koercitivna sila železa je po takem žarjenju manjša od 1 A/cm. Remog železo izdelujemo v obliki hladno valjanih trakov, pločevink, vlečenih palic, ali žice.“

Š. D.

POTREBE PO SODELAVCIH

Na tem mestu bomo redno objavljali vsa prosta dela in naloge v laboratoriju za redno delo kot za sodelovanje v občasni projektne zasnovane naloge v okviru SOZD ali posameznih DO. Prav tako bomo v skladu s členom samoupravnega sporazuma o združevanju v SOZD objavljali splošne potrebe sodelavcev, ki jim v TOZD oziroma Delovni skupnosti ne morejo zagotoviti ustreznega dela ter tiste, ki sami želijo menjati delo, bi pa radi ostali v Iskri. Objavljali bomo tudi razpis za vodilna in vodstvena dela in naloge, glasilo, ki izhaja ob petkih bomo objavili vse potrebe, ki bodo prispele k rešitvi do vključno vsakega ponedeljka.

Objave zbira in uraja: Judita Bagon, SOZD Iskra DSSS, Trg revolucije 1, Ljubljana, Š 11, telefon 213-213, int. 21-25.

ISKRA ELEKTROZVEZE, TOZD TTS

1. Strojni tehnik – pripravnik
Pogoji: TSS strojna smer

2. Konstruktor – asistent
Pogoji: Fakulteta za elektrotehniko II. st., 1 leto delovnih izkušenj

Delo je za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Pismene prijave z dopisno pošljite v osmih dneh na naslov Iskra Elektrozveze Stegne 11, Kadrovska služba, Ljubljana

Popravek

Dne 25. 3. 1983 je Iskra Commerce objavila prosta dela in naloge v predstavnosti v Iskri Istanbul, Turčija. Poleg aktivnega znanja turškega jezika potrebno tudi znanje angleškega in nemškega jezika.

ISKRA – Industrija za avtomatiko, TOZD Projektiranje in gradnja sistemov Ljubljana,

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

Projektanta 6 – 2 delavca za delo na inozemskem projektu za avtomatizacijo železniškega prometa, moderno tehnologijo in mikroracionalniki

Pogoji: dipl. ing. elektrotehnike, smer avtomatika ali računalništvo, 2 leti delovnih izkušenj
Delovno razmerje bomo sklenili za določen čas (1 leto)

TOZD Trženje, Ljubljana

Vodja skladišča

Pogoji: ekonomski tehnik, 4 leta delovnih izkušenj s področja skladiščenja poslovanja

Delovno razmerje bomo sklenili za nedoločen čas.
Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v osmih dneh na naslov: ISKRA – AVTOMATIKA, DSSZ – Področje za kadrovske zadeve, Ljubljana, Kotnikova 6, kjer lahko dobijo tudi dodatna pojasnila.

Kandidati bomo obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

„ISKRA – INDUSTRIJA SISTEMOV ELEKTRONIKE in ZVEZ, DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

objavlja prosta dela in naloge

1. Samostojni tehnični sodelavec
Pogoji: dipl. ing. elektrotehnike – merilno-regulacij. smeri, 3 leta delovnih izkušenj na projektiranju proizvodnje.

2. Samostojni finančni referent (2 prosti mesti)
Pogoji: dipl. ekonomist ali ekonomist, 2 leti delovnih izkušenj na področju delavke se združuje za DOLOČEN ČAS, s polnim delovnim časom, nadomeščanje delavk, ki sta na porodniškem dopustu.

3. Samostojni knjigovodja (3 prosta mesta – 1 za nedoločen čas, 2 za določen čas)
Pogoji: ekonomski tehnik, 3 leta delovnih izkušenj na ustreznih delih in nalogah. Za 2 prosti mesti se delo združuje za določen čas, s polnim delovnim časom nadomeščanje delavk, ki sta na porodniškem dopustu.

4. Vknjiževalec
Pogoji: KV delavka ustrezne stroke, tečaj strojepisja.
Delo se združuje za določen čas, s polnim delovnim časom, nadomeščanje delavke odsotne zaradi bolezni.
Dela in naloge pod točko 1. so na lokaciji Stegne 11, pod točko 2., 3. in 4. pa na lokaciji Tržaška c. 2.

TOZD USMERJENE ZVEZE

1. Tehnični risar
Pogoji: uspešno končano osnovno šolanje, tečaj tehničnega risanja, 1 leto delovnih izkušenj na ustreznih delih in nalogah.
Dela in naloge so na lokaciji Stegne 11.

TOZD RADIJSKE ZVEZE

1. Pripravnik
Pogoji: elektrotehnik š.t.
2. Načrtovalec tiskanega vezja in ožičenj
Pogoji: elektrotehnik, š. t., 5 let delovnih izkušenj na ustreznih delih in nalogah.
3. Laborant
Pogoji: KV RTV mehanik.
Dela in naloge so na lokaciji Tržaška c. 2.

ZA TOZD PROIZVODNJA MEHANSKIH DELOV

1. KV finomehanik (3 prosta mesta)
2. KV ključavničar (2 prosti mesti)
3. KV strugar (3 prosta mesta)
4. KV rezkalec (2 prosti mesti)
Pogoji: 1 leto delovnih izkušenj, odslužen vojaški rok.
Dela in naloge so na lokaciji Tržaška c. 2, razen pri točki 3., kjer je 1 prosto mesto na lokaciji Stegne.

TOZD KOMERCIJALNA IN INŽENIRING

1. Vodja skladišča (gotovih izdelkov)
Pogoji: VK delavec trgovske ali tehnične smeri, 5 let delovnih izkušenj podobnih delih in nalogah.

2. Šofer – nabavljatelj
Pogoji: KV delavec elektro ali kovinske stroke, šoferski izpit B kategorije, 1 leto delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah.

Dela in naloge so na lokaciji Stegne 11.

TOZD Telefonski in telegrafski sistemi

1. Projektant avtomatskih merilnih sistemov
Pogoji: dipl. ing. elektrotehnike, 3 leta delovnih izkušenj.
Dela in naloge so na lokaciji Stegne 11.

TOZD Antene in navigacija

1. Konstruktor naprav
Pogoji: dipl. ing. strojništva – konstrukcijska ali tehnološka smer, 3 leta delovnih izkušenj.
2. Pripravnik
Pogoji: ing. strojništva – konstrukcijska, ali tehnološka smer.
3. VK rezkalec ali KV finomehanik
Pogoji: VK rezkalec ali KV finomehanik, 5 let delovnih izkušenj.
4. Kontrolor sistemov
Pogoji: ing. strojništva – konstrukcijska, ali tehnološka smer, 3 leta delovnih izkušenj.
5. Kontrolor naprav
Pogoji: elektrotehnik, š. t., 5 let delovnih izkušenj.
Dela in naloge so na lokaciji Tržaška c. 2. Delavci bodo združevali delo na nedoločen čas s polnim delovnim časom po 3-mesečni poskusni dobi.

(Nadaljevanje na 3. strani)

Iskrin razstavljeni prostor med najbolj obiskanimi

Množica obiskovalcev, bleščeča pločevina razstavljenih novih in starejših modelov avtomobilov z vsega sveta, do katerih je zelo težko priti, predvsem zaradi res astronomskih cen, šest svetovnih premier in okrog dvajset beograjskih premier, izredno dobro obiskan Iskrin razstavljeni prostor in veliko zanimanje za predstavljeno novost — avtomobilski potovalni računalnik — to bi bile glavne značilnosti letošnjega 22. mednarodnega salona avtomobilov, ki so ga zaprli v nedeljo, 3. aprila.

NOVOSTI IZ ISKRE

Že v uvodu smo zapisali, da je bil razstavljeni prostor Iskre izredno dobro obiskan, upamo si celo trditi — med najbolj obiskanimi. Zunanja podoba prostora, domiselna razporeditev razstavljenih eksponatov, samo ime Iskra in nenazadnje, predstavljena novost — avtomobilski potovalni računalnik, vse to je privlačevalo množice obiskovalcev sejma, ki našega prostora kar niso in niso mogli zapustiti.

Kaj je razstavljal Iskra na letošnjem sejmu? Poleg računalnika, obširneje o tem smo poročevali v prejšnji številki našega glasila, smo videli na našem razstavnem prostoru še nove zaganjalnike večjih moči pri manjši teži in majhnih dimenzijah, novo skupino velikih alternatorjev AAT, suho vžgalno tuljavo, avtomobilske žarnice, vse to je bilo iz programa Avtoelektrike, Iskra Elektrovezve, Elektronika Horjul je predstavljala preizkuševalnik osvetlitve vozil, Iskra Kibernetika, tovarna merilnih naprav je ponudila obiskovalcem napravo za preizkus generatorjev in zaganjalnikov, Iskra Vega kontrolnik žarometov, videli smo že razne druge merilne instrumente za avtoelektriko, avtomobilske antene, zvočnike itd. Res, bogat program namenjen avtomobilski industriji, še bolj pa šoferjem.

SIMPATIČNI ČANO

Vse dni sejma se je od jutra do noči neumorno trudil, spremljal stranke, dajal informacije, podatke in vse drugo, kar obiskovalci od »sejemskega« moža pričakujejo Radivoj Tomić, bolj poznan pod imenom Čano, delavec Iskre Commerce, filiala Beograd, zadolžen za dela na področju avtoelektrike.

Kljub pomanjkanju časa, saj bi moral v teh sejmskih dnevih dan imeti 30 ur, je le našel pet minut časa tudi za našo novinsko beležnico in nam povedal: »Izredno sem zadovoljen z našim razstavnim prostorom, ki je res posebej in lično pripravljen. Med obiskovalci je

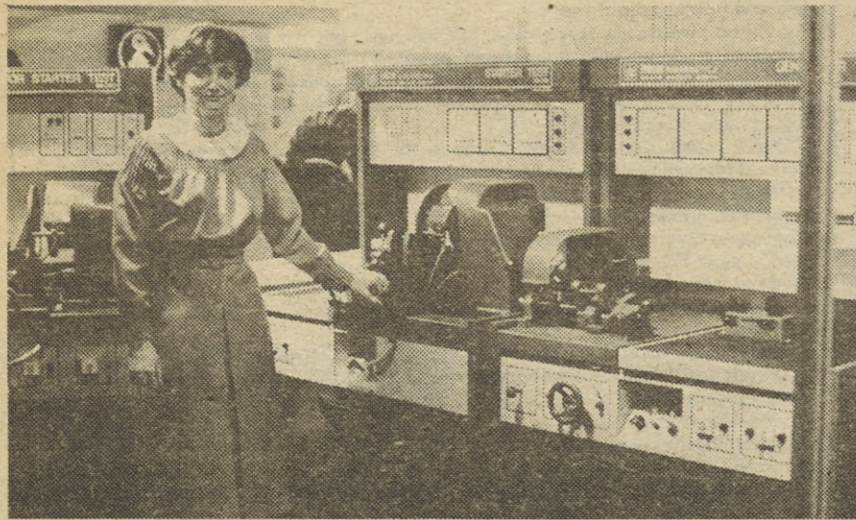

Radivoj Tomić — Čano.

največ zanimanja za avtomobilski računalnik, vprašanja pa kar dežujejo v zvezi s ceno, z dobavnimi roki, z točnostjo meritev, udeležbi naših, domačih repromaterialov itd. O tem ne sprašujejo le posamezniki, tu so tudi večji

Pogovor s tujimi partnerji na sejmu.

DO Kibernetika je predstavila naprave za preizkušanje zaganjalnikov in generatorjev.

energetskih panogah, ki so ključni dobavitelji vhodnih gradiv za predelovalno industrijo.

Ce bi se cene vhodnih gradiv gibale na ravni poprečnih 20 % pomeni, da bi se morale ustrezno temu v poprečju povečati tudi cene v elektroindustriji za 18 %. Ob takih razmerjih so se delegati upravičeno vpraševali, kam vodijo taka gibanja cen in kdaj bomo uspeli zajeziti strokovno inflacijo, ki iz tega izvira ter je neprestani generator nove inflacije.

Toda izračuni v tem primeru, ki ni osamljen, so jasni saj za 1 % zvišani stroški vhodnih gradiv, znižajo dohodek za 2,2 %, oz. obratno, za 1 % povečane cene povečajo dohodek za 3,2 %, seveda, če nasprotni dejavnik pri tem miruje. Take soodvisnosti in paritetna razmerja pa bi morala postati ključni instrumenti dolgoročne politike cen, so menili delegati skupščine združenja in v celoti podprli „Projekcijo“, ki na objektivni način prikazuje realno stanje in nadaljnjo ekonomsko sposobnost v elektroindustriji SFRJ, ob tem pa so sprejeli tudi naslednje sklepe za izvajanje te „Projekcije“ (problematiki cen v elektroindustriji SFRJ, SRS in Iskri bomo posvetili več prostora na naših straneh v eni naslednjih številki našega glasila — ko bodo zbrani vsi podatki za leto 1982):

1. V soodvisnosti in paritetnih razmerjih med posameznimi panogami, temelji 18 % letna rast cen v elektroindustriji, z upoštevanjem poprečne 20 % splošne rasti cen in življenjskih stroškov. V posameznih podskupinah, znotraj panoge, je predvidena od 16,0 do 21,5 % rast cen, glede na soodvisnost deleža posameznih vhodnih gradiv, ki se giblje od 37 — 85 % v ceni izdelkov. Iz „Projekcije“ jasno izhaja, da se morajo cene v elektroindustriji in sploh v predelovalni industriji, korigirati zaradi čezmerne rasti cen vhodnih

gradiv, zato skupščina ugotavlja in opozarja na neločljivost ekonomske politike, ki hoče vse domače razvojne in izvozne probleme razreševati skozi domače cene, saj bo potrebno ponovno preverjanje vpliva nadaljnje hitre rasti cen vhodnih gradiv, če se naši dobavitelji ne bodo na ustrezen način vključili v predvidenih 20 % in zahtevati znatno višjo rast cen v elektroindustriji.

OZD, članicam združenja, ki proizvajajo izdelke za reprodukcijo, priporočamo 20 % nižjo rast cen, v povprečju torej le 15 %, od podanih povprečnih odstotkov po podskupinah, da bi na ta način zmanjšali pritisk na rast cen končnih izdelkov, saj je analiza pokazala, da se skoraj 50 % vseh vhodnih gradiv nabavlja znotraj elektroindustrije.

2. Dokler ni sprejeta globalna „Projekcija“ za vse panoge industrije in gospodarske sektorje, ki jo mora pripraviti ZS ZPC, naj se pri ZS ZPC za našo panogo upošteva in spoštuje Projekcija, ki je že sprejeta na ravni SZ Indutrije predelave kovin Jugoslavije in katere povzetek predstavlja posebej obdelana „Projekcija“ v okviru SZ elektroindustrije SR Slovenije.

V okviru obeh Projekcij naj OZD v posameznih „grupacijah“ znotraj sprejetih SaS o razčlenitvi meril na zvezni ravni, začnejo usklajevanje razmerij, ki morajo biti v skladu s selektivnim postopnim načelom in temu ustrezno temeljiti na:

a) podlagah iz DD (6. člen) za odpravo neskladij v cenah, ki so:

- odprava nesorazmerij v cenah vhodnih gradiv in končnih izdelkov, ki povzročajo neugoden položaj v primarni delitvi,

proizvajalci avtomobilov, tako osebnih kot tovarnih, oziroma gospodarskih. Veliko zanimanje je tudi za nove alternatorje večjih moči, pa za zaganjalnike iz nove družine, za utripalke in tahogeneratore, za merilno tehniko in merilne ter kontrolne instrumente.

Skratka, z letošnjo predstavitevijo naših eksponatov sem zadovoljen, naredili pa smo vse, da so obiskovalci dobili vse željene informacije, odgovore, prospekte itd. Vse to pa se bo vsekakor poznalo tudi pri poznejši prodaji naših izdelkov.

Kot nam je na sejmu povedala Branka Turk iz Iskre Kibernetike, DSK prodaja, je bilo veliko zanimanja, predvsem delavcev iz večjih servisnih delavnic, tudi za nove naprave za preizkus zaganjalnikov in generatorjev. Serviserji avtoelektričnih izdelkov so res že komaj čakali, da se pojavijo na tržišču te naprave, še posebej tip 050, ki jo bodo iz redne proizvodnje v Kibernetiki ponudili tržišču prihodnji mesec.

AVTOMOBILSKE NOVOSTI

Nekaj novosti je res bilo, kar pa ne moremo v veliki meri trditi za jugoslovanske proizvajalce avtomobilov. Na razstavnem prostoru kragujevske »Zastave« so se bleščali novi Jugo 45 luks, jugo 55 in jugo 60 sport. Povsem podobni so avtomobilom, ki že vozijo po naših cestah, le nekaj sprememb oziroma dodatkov je bilo opaziti. V press centru Zastave smo tudi izvedeli, da bodo do konca leta na voljo trije modeli juga s 1100 in 1300 ccm motorji. Rok dobave pa v tem trenutku raje zamolčimo.

Za nas obiskovalce razstavnega prostora iz Avtoelektrike je bil še posebej zanimiv pogled pod pokrov motorja

„Bleščeči, a zasoljeni“ lepote v vsega sveta na sejmu v Beogradu.

Iskrin razstavljeni prostor na sejmu.

sveta letošnjega januarja. Delajo ga s tremi in petimi vrati ter tremi motorji — 900, 1100 in 1300 kubičnimi.

Še drobna zanimivost. V razvoj in realizacijo tega modela so v Fiatu vložili več kot tisoč milijard lir (okrog 50 milijard novih dinarjev), z litrom bencina pa je možno prevoziti več kot 23 kilometrov.

Vsekakor moramo omeniti tudi lancio prismo, mini metro, pando 45 — super, peugeot 205, VW caddi, ki ga že delajo tudi pri nas in varčni mercedes 190-E. Nekaj radovednežev si je izpisovalo tudi cene teh premier, njihovi obrazi pa so bili vse prej kot vedri, kar je popolnoma razumljivo. Po drugi

strani pa, čeprav so bile cene res zalcjene, pravijo pa, da bodo še bolj, kupimo res vse, kar proizvedejo doma avtomobilski giganti in kar se da do v konsignacijskih skladiščih.

Toliko z letošnjega 22. mednarodnega avtomobilskega salona, kjer so predstavili javnosti preko 300 razstavljalcev iz Italije, Velike Britanije, NDR, ZRN, Nizozemske, Madžarske, Avstrije, Čehoslovaške, Bolgarije, Sovjetske zveze, Poljske, Francije, Španije, Indije, Jordanije, Filipinov, Lanke in Jugoslavije. Obiskovalci so bili zadovoljni, razstavljalci tudi, to je tudi cilj takih prireditev.

Marko Rakuš

ISKRA TELEMATIKA KRANI

Prodaja licence za elektroakustično vezje v Ameriko

Iskra dosega dobre rezultate tudi na področju razvoja telefonskih aparatov. Ti rezultati so plod lastnega razvoja domačih strokovnjakov na področju konstrukcije, oblikovanja, telefonije in mikroelektronike. V razvojnem delu se Iskra povezuje z domačimi institucijami, pa tudi strokovnjaki iz samostojnih poklicev. Vsi ti možni viri, ki so na razpolago, so omogočili hiter razvoj tudi na področju telefonije.

Po klasičnem telefonskem aparatu z oglnim mikrofonom so bili razviti aparati z avtomatsko regulacijo jakosti, v naslednji generaciji pa je bil oglni mikrofoni že zamenjan z elektrodinamičnim vložkom v ETA aparatu.

Tudi oblikovno se je razvoj nadaljeval do aparata ETA 80.

Elektronski aparat ETA je strokovnjakom ponujal možnosti nadaljnjega razvoja z uporabo mikroelektronike (Nadaljevanje na 5. strani)

V vseh ostalih panogah pa moramo dopustiti delovanje tržnih zakonitosti pri oblikovanju cen na tak način, ki so jih potrošniki pripravljeni in sposobni plačati. Tak način oblikovanja cen pa bo najverjetneje zdravilo konkurenčno tekmovalno in inovacijskih in razvojnih dosežkov sodobne tehnologije in ne na pravno formalni podlagi avtomatičnega izravnavanja cen enakih izdelkov.

V skladu z gibanjem cen končnih izdelkov je potrebno tudi dopustiti oblikovanje cen v posameznih storitvah v industrijskih servisih, organizacijah pri proizvajalcih.

5. V baznih panogah bi morali dolgoročno za celotno politiko nizkih cen, kar bi omogočilo predelovalni industriji enakopravno in ekonomsko stimulativno ne prisilno — vključitev v mednarodno delitev dela. To pa pomeni — dosedanja praksa pa je to pokazala, da problema nadaljnjega razvoja baznih panog ni mogoče reševati in omogočiti samo s cenami, ki jih plača predelovalna industrija ob svojih tradicionalnih „zamrznjenih“ cenah. Zato bomo morali v okviru ekonomske politike vključiti vse razpoložljive ukrepe za usmerjeni razvoj teh panog tudi s posrednim vračanjem sredstev prek višjih cen končnih izdelkov predelovalne industrije.

6. Projekcija o možnih spremembah cen za članice združenja v letu 1983 se skupaj s temi sklepi posreduje vsem članicam združenja, RSZC in GZ SR Slovenije.

Poleg navedenih sklepov so v „Projekciji“ vsebovani tudi predlogi sprememb režimov iz neposredne (zanimive) v družbene kontrole cen za posamezne skupine izdelkov, o čemer pa, kot rečeno, bomo obsežneje pisali v eni naslednjih številki našega glasila.

Stanko-Klemenčič-Saraj

Prodaja licence za elektroakustično vezje v Ameriko

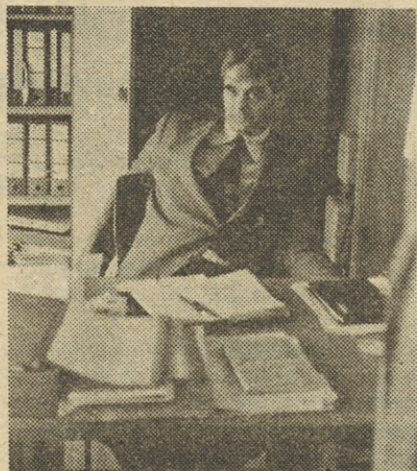
(Nadaljevanje s 4. strani)

vezj. Tako smo pred dnevi zvedeli za
uspeh: Iskra je licenco za elektro-
akustični del telefonskega aparata, ki
je realiziran v C-MOS integrirani
tehnologiji, prodala v Kalifornijo, in
prav v Santa Claro, kjer je center
mikroelektronske tehnologije.

Za pogovor smo prosili Jožeta Pav-
lina, vodjo tehnične službe v TOZD
Terminali, ki nam je dogodek takole
predstavil:

V sodelovanju z laboratorijem za
mikroelektroniko na Fakulteti za
elektrotehniko in Mikroelektroniko,
ki v ustanavljanju, smo delali na
razvoju elektroakustičnega vezja v
C-MOS tehnologiji. To je bila ena
prvih aplikacij linearnega vezja v
C-MOS tehnologiji na svetu. Rezultat
tega dela je integrirano vezje EMZ
1300.

Uspešnost tega dela potrjuje nakup
licence za to vezje s strani ameriške
firme AMI. Prihaja do prodaje znanja
tudi, ki nam je prodala tehnologijo za
izdelavo mikroelektronskih vezij.

Jože Pavlin, vodja tehnične službe v
TOZD Terminali.

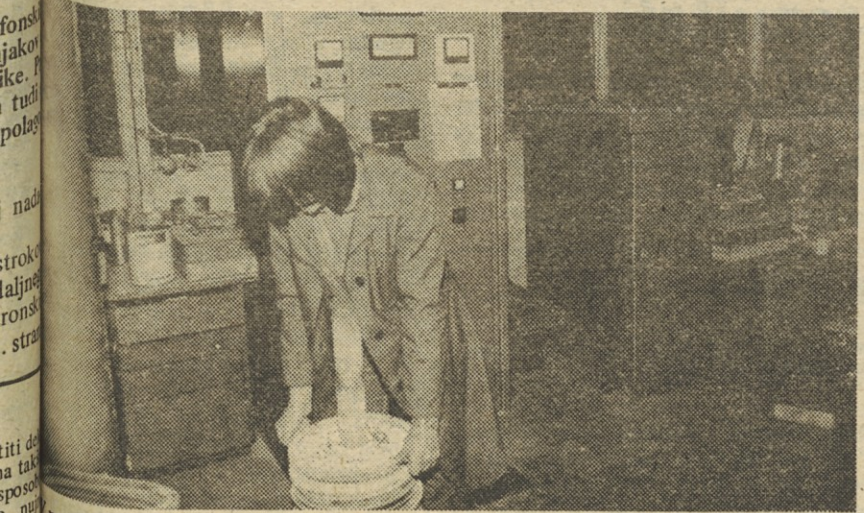
Omenjena firma je iz Santa Clare,
centra te tehnologije. Zato je prodaja
licence za izdelavo in prodajo vezij
EMZ 1300 pomemben uspeh strokov-
njakov Iskre v sodelovanju z doma-
čimi institucijami. Je potrdilo o pra-
vilnosti usmeritve v lastne kadre in
znanje.

Elektronski aparat ETA je Iskrinim strokovnjakom ponudil možnosti nadaljnje-
ga razvoja z uporabo elektronskih vezij. Rezultat tega razvojnega dela je tudi
elektronsko akustično vezje v C-MOS tehnologiji. Licenco za to vezje je Iskra
prodala v Kalifornijo. Ameriški odkup pomeni pomembno priznanje našim
strokovnjakom.

V Magnetih so dobro zastavili

„Konec dober, vse dobro,“ pravi pregovor, za poslovno leto pa bi zlasti
za proizvodnjo lahko rekli, da je važno, kako se stvar začne. Kajti
zamujenega v prvih mesecih navadno ni mogoče nadoknaditi. Zato smo
vprašali Lojzeta Severja v TOZD Magneti, kako ocenjuje poslovanje in
proizvodnjo v prvem polletju. Dobili smo še kar optimistične odgovore.

proizvodnji magnetov.

Načrt prodaje bomo celo nekoliko
presegli v prvih treh mesecih letos. Žal
bomo na domačem trgu prodali
več, kot pa v izvoz, kjer nekoli-
ko zaostajamo za planom,“ pravi
Lojze Sever. Sicer pa je treba vedeti,
da smo načrt izvoza nasproti lanske-
mu letu celo nekoliko znižali, nekoli-
ko zaradi pomanjkanja naročil, še bolj
za zaradi velikega deleža uvoženega
kobalta.

Kobalt je nepogrešljiva surovina za
izdelavo magnetov, zlasti trajnih. Ker
je surovina pri nas ni, so v Tovarni
magnetov v vezani izključno na uvoz.
Kobalt pa je zelo drag, saj se samo v
prvih treh letih podražil za okrog
100%. Ob vsesplošnem pomanjkanju
kobalta v Magnetih pomagajo tako, da
magnetov, oz. kupci sami.

Za domači trg pa so naravnost
pauzali z naročili in jimi komaj sledijo.
To pa je razumljivo, če računamo, da

je ta tovarna edini proizvajalec trajnih
magnetov, brez katere ne more ne
elektronika, ne elektromehanika in
celo avtomobilska industrija in še kdo
ne. Tako so letos v proizvodnji zapo-
sleni s polno paro, žal pa so nekako
14 dni stali zaradi pomanjkanja suro-
vin — zlasti kobalta. To pa seveda ne
bo lahko nadoknaditi in ujeti koraka s
planom.

Vedno jih skrbi nestalna založenost
skladišča z repromaterialom. Kljub
dogovorom, načrtom in mrežnemu
planiranju, se vedno kje zatakne in
delo ne teče permanentno in niti ne
morejo delati po asortimentu proiz-
vodov, kot bi radi.

Sicer pa ocenjujejo prvo četrtino
leta kar dobro. Čeprav so se nekateri
stroški zvišali, so zaradi visokega dviga
produktivnosti in dobre realizacije
prepričani, da bo tudi ekonomika
poslovanja dobra.

F. Kotar

To integrirano vezje je AMI vključil
v svoj program telefonskih vezij. Do-
govorili smo se za nadaljnje sodelova-
nje na tem področju. S štirimi vezji
bomo pokrili vse tehnične potrebe na
tem področju.

Zanimalo nas je, kako bo z novim
vezjem doma.

Pavlin: „Glede na stroge zahteve
naše PTT to vezje v domačem pro-
storu še ni rentabilno, ker zahteva
preveč dodatnih elementov. Možno pa
je vezje uporabiti v tistih deželah, ki
nimajo posebnih tehničnih zahtev.
Ker je tudi ta trg dovolj velik, se je
firma AMI odločila za nakup licence.
Iskra bo izdelala ustrezen cenen apa-
rat za morebitne nastope na manj
zahtevnih trgih.

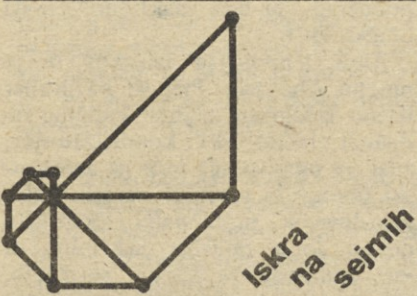
Razvoj pa se že nadaljuje v smeri
izpopolnitve telefonskega aparata, da
bo le-ta ob minimalnem številu zua-
nanih komponent odgovarjal doma-
čim zahtevam in zahtevnim tujim
kupcem.

Že sedanje vezje omogoča poleg
prenosa govora tudi poziv z uporabo
mikrofona kot pozivnika pri položeni
slušalki. Nova vezja pa bodo vsebovala
še dekadno ali tonfrekvenčno izbira-
nje v enem integriranem vezju.

Ob proizvodnji ETA aparatov je
bila Iskra prvi proizvajalec z elektron-
skim vezjem na svetu. Z novimi vezji
in nadaljnjim razvojem na tem pod-
ročju pa bomo ta primat še naprej
zadržali.

Pri doseganju takih rezultatov je
velikega pomena povezava med ljudmi
iz industrije s sistemskim znanjem,
strokovnjaki z Univerze s tehnološkim
znanjem iz mikroelektronike in z de-
lavci iz Mikroelektronike z možnostmi
izdelave vezij doma.

Kazimir Mohar

HANNOVER
13.—20. aprila 1983

Tehnika. Predstavili se bomo s teleko-
munikacijami in mikroelektroniko.
Vodja stojnice: Miran Ralca, Projek-
tant: Zvone Zupanek, Organizacija:
Iskra Marketing

HANNOVER
13.—20. aprila 1983

CEBIT Iskra Delta bo predstavila
svoj proizvodni program. Vodja stojni-
ce: Vasja Herbst, Projektant: Zvone
Zupanek, Organizacija: Iskra Marke-
ting

HANNOVER
13.—20. aprila 1983

Mednarodna razstava dobrega obliko-
vanja. Razstavili bomo namizni konfe-
renčni mikrofoni. Oblikovalec: Davorin
Savnik, Organizacija: Iskra Marketing

ZAGREB
18.—24. aprila 1983

Razstava letal, opreme za letala in leta-
lišča
Razstava bo na letališču Pleso. Iskra bo
predstavila telemehanske naprave za
daljinsko kontrolo, naprave na UKV
področju ter komutacijske in navigacijs-
ke naprave in antene. Projektant:
Polona Pogačar, Organizacija: Iskra
Marketing

LONDON
15.—22. aprila 1983

Vse o elektroniki
Razstavišče Barbican. Iskra bo pred-
stavila elektronske elemente in kon-
denzatorje. Projektant: Iskra Limited,
Organizacija: Iskra Marketing

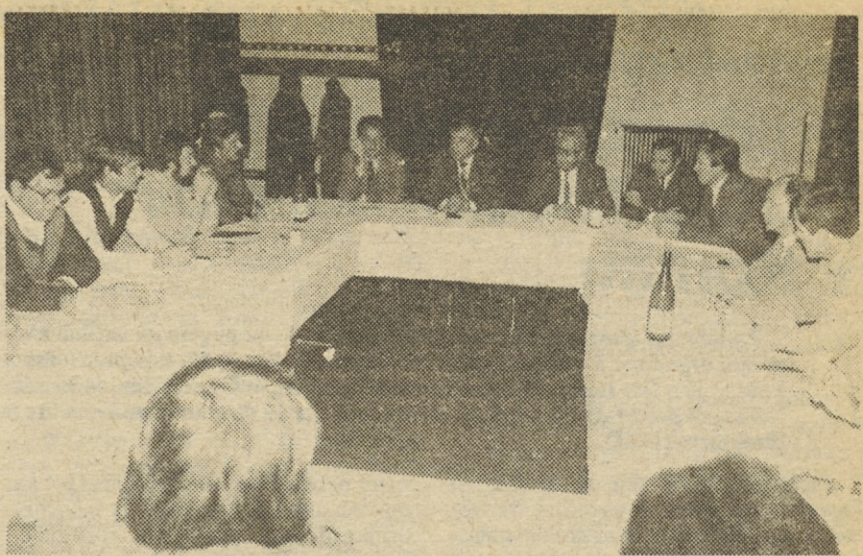
BULAWAIA
28.4.—8. maja 1983

Jugoslovanska gospodarska razstava v
tem mestu v Zimbabveju. Iskra se bo
predstavila s telefonijo.
Organizator: Jugoslavija public in Iskra
Marketing

ZAGREB
9.—13. maja 1983

Mednarodna razstava medicine in teh-
nike
Iskra se bo predstavila s Kibernetiko
Organizacija: Iskra Marketing

Zbral: LD

Okrogla miza v Škofji Loki.

Iskra je živ organizem, ki nenehno raste in napreduje v sodobnem svetu

V četrtek zvečer, 31. marca je bila v Škofji Loki na Zunanjetrgovinski
šoli okrogla miza o družbenopolitični in samoupravni organiziranosti
Iskre. Na razgovoru, ki je potekal zelo odprto in konstruktivno, je
sodelovalo vseh 19 slušateljev, vodstvo šole, predsednik KO sindikata
SOZD Janez Kern, predsednik DS Jože Čebela in pomočnik predsednika
KPO SOZD Iskra Pavle Gantar.

Janez Kern je najprej slušateljem
povedal, kako je organizirano delo
sindikata v Iskri. Tako smo slišali, da
je naš sindikat v 32 tisoč članskem
kolektivu organiziran v 19 delovnih
organizacijah, od tega 15 proizvodnih
in 4 skupnega pomena. V 19 delovnih
organizacij je 92 TOZD, v katerih
deluje okrog 140 osnovnih organizacij
sindikata. Osnovne organizacije se po-
vezujejo v konference delovnih organi-
zаций in njihovo delo koordinira Ko-
ordinacijski svet (KOS) na ravni
SOZD Iskra. Seveda pa se osnovne
organizacije, konference DO in tudi
KOS povezujejo z občinskimi in re-
publiškimi sveti in tudi s Svetom
sindikatom v federaciji.

Da je sindikat v Iskri aktiven, kaže
že vrsta uspešnih akcij; gotovo je ena
večjih skupen samoupravni akt o
enotnih merilih in delitev dohodka in
osebnih dohodkov za vso Iskro. Tako
smo po 37 letih dosegli enotno vred-
notenje najenostavnejših in najbolj
strokovnih del pa tudi principe nagra-
jevanja v vsej Iskri. Sicer pa so glavne
naloge sindikata v SOZD: „Urejanje
dohodkovnih odnosov znotraj in izven
Iskre, praktična organiziranost Iskre,
ki zagotavlja doseganje strateških ci-
ljev Iskre, svobodno menjavo dela in
njeno večje uveljavljanje ter čim-
doslednejšo delitev osebnih dohodkov
po opravljenem delu,“ je dejal Janez
Kern.

Predsednik DS Jože Čebela je slu-
šatelje predvsem opozoril na nenehno
rast Iskre, tako tehnično, kot po
številu zaposlenih. „Že samo podatek,
da smo pred 10 leti izvozili za 19
milijonov dolarjev in da bomo letos za
prek 200 pove, kako je Iskra resno
vključena v mednarodno delitev dela.
Poleg tega pa ta podatek pove, da smo
se pravilno samoupravno usmerili, kar
zlasti kaže današnji gospodarski polo-
žaj v Jugoslaviji. Ne smemo tudi poza-
biti, da z izvozom ustvarjamo precej-
šen suficit deviznih sredstev, ki jih
prispevamo za potrebe združenega de-
la in vse naše družbe. Ni slučaj, da je
tako Iskra po izvozu na 3. mestu v
Jugoslaviji,“ je dejal Jože Čebela.

Predsednik DS je opozoril slušatelje
tudi na dejstvo, da je Iskra živ organi-
zem, ki sproti prilagaja organiziranost
SOZD svojim potrebam in strateškim
ciljem, ki si jih je zastavila. Tako se že
resno razmišlja o večjih reorgani-
zacijah, ki naj bi zagotovile dosled-
nejšo organizacijo po dejavnostih,
proizvodnem programu in večje pre-
mike v organizaciji trženja.

Tržna funkcija zaostaja za sodob-
nimi tokovi in zahtevami, ki jih pred-
nje postavljajo zaostreni svetovni gospo-
darski položaji. Predvsem bo treba
odpraviti trženje na štirih različnih
ravneh in na nesmislu, da moraš en
sam rezervni del „uradno“ zahtevati
(in čakati) v IC, ta v komerciali DO,
ta v TOZD in pogostokrat je vmes še
kak člen. Tako potuje kopica papirjev
ob naročilu in prav toliko ob obraču-
nu po štirih in več institucijah.

Opažamo pa zaostajanje za svetov-
no tehnologijo proizvodnje in proiz-
vodov, čemur v veliki meri botrujejo
restrikcije investicij in pri nabavi naj-
zahtevnejše strojne opreme in instru-
mentarija. „Žal pa je znano, da elek-
tronski program strahotno hitro „za-
stari“. Obnavljanje bi moralo biti sta-
ro le od 2 + 5 let. To je zlasti
pomembno za nas, ki smo velik izvoz-
nik in se pojavljamo na svetovnih trgih
vštric z najbolj renomiranimi svetov-
nimi proizvajalci elektronike,“ je dejal
član KPO Pavle Gantar.

Po teh iztočnicah se je razvila
živahna razprava, ki se je po dveh urah
nadaljevala tudi med večerjo. Tako so
slušatelji opozorili na vrsto zanimivih
vprašanj in postavili tudi precej vpra-
šanj o družbenopolitičnem delu sindi-
kata in ZK. Tako je eden izmed
slušateljev dejal, da je potrebna v Iskri
še mnogo večja komercialna agresija,
zlasti na zunanjih trgih. „Po svetu
namreč v ta namen ne varčujejo ne
moči ne denarja, saj je od komercialne
uspešnosti v končni fazi odvisna vsa
ekonomika.

Visokoproduktivna podjetja, ki v
svetu proizvajajo vrhunsko elektro-
niko, zaposlujejo v prodajni funkciji
tja do 50 in celo 60% zaposlenih. V
Iskri na primer, je pri 32.000 zaposle-
nih v Iskri Commerce zaposlenih 2107
delavcev in v prodajnih službah in
TOZD komercialne DO kakih 800 do
900 delavcev. Tako nekako računajo,
da se s trženjem ukvarja okrog 10%
delavcev, kar je za svetovne norme še
vedno premalo.

Pri tem je treba upoštevati tudi
strokovno usposobljenost, motivi-
ranost in fleksibilnost zaposlenih in
kot so razpravljali ugotovili, ne naj-
boljše učinke naših komercialnih
služb. Tudi tu bo treba misliti na nove
prijeime in tudi reorganizacije. Prva
večja akcija je gotovo zahtevno šola-
nje najposobnejših za zunanje-
trgovinsko dejavnost.

Govora je bilo še o preveliki ura-
nilovki pri osebnih dohodkih. „Preveč
razpravljamo o delitvi dohodka, zlasti
osebnih dohodkov, vse premalo pa o
pridobivanju dohodka, o kvaliteti in
storilnosti. Mislim, da bi morali misliti
bolj realistično in ne meriti vsega po
potrebah, ampak bolj po delovnih
učinkih,“ je ugotavljal eden izmed
slušateljev Zunanjetrgovinske šole.

Zanimiva je bila tudi misel, da smo
pri vzpostavljanju dohodkovnih odno-
sov preveč boječi, nezaupljivi in
omahljivi. Vse premalo je takih, ki bi
si upali z dohodkovno povezavo, na
principu dohodkovnih odnosov skup-
no zaorati v proizvodnji in na trgu in
si deliti tudi izkupiček. Vendar brez
tveganja v ekonomiji ne gre. V gigan-
tu, kakšen je Iskra pa je jasno, da bi
moralo prevladati zaupanje in ne strah
pred tem: „kdo bo koga...“

Še vrsto problemov so na okrogli
mizi načeli in moramo reči, marsi-
katerega tudi uspešno razvozlali. Vse-
kakor se je izkazalo, da so bodoči
zunanjetrgovinski delavci razgledani in
zagreti za delo v Iskri.

F. Kotar

Predsedstvo konference OOS v Tovarni odlitkov v Komnu

Zadnje dni marca, je bila v najmanjši, na delovne pogoje pa najslabši temeljni organizaciji v tovarni odlitkov Komen na Krasu 15. seja predsedstva konference OO sindikata Iskra Avtoelektrika Nova Gorica. Seje so se udeležili tudi predstavniki DPO na nivoju DO, glavni direktor s pomočniki ter direktorji TOZD.

Pred pričetkom seje so si skupno ogledali proizvodne prostore te temeljne organizacije, kjer so res nemo-goči delovni pogoji in objekti, saj naravnost »kričijo« po sanaciji, o vsem tem pa je tekla beseda tudi na seji sami. Naj že uvodoma povemo, da res ne manjka več mnogo časa, da se bo pri-gala zelena luč in da bo tu stekla pred-videna sanacija obupnega stanja, ka-kršno v tem trenutku je.

Pomudimo se sedaj nekoliko dlje pri dnevnem redu seje. Pred pričetkom le-tega je predsednik sindikata iz kome-nske Iskre Franc Godnič pozdravil v imenu kolektiva vse prisotne, jim za-žel dobro počutje in uspešno delo. Nato je povzel besedo glavni direktor Peter Mivšek in podal informacijo o poteku razgovorov v zvezi z sanacijo, oziroma investicijo v tej res kritični TOZD.

Ker je ta TOZD v sežanski občini, je potrebno vskladiti tudi bančna posojila med kopersko in novogoriško banko, dogovorjeno pa je že, da bo nosilec in-vesticije novogoriška temeljna banka. Investicija bo veljala 100 milijonov, to pa predstavlja polovico za osnovna sredstva, polovico za proizvodno halo.

Po informacijah, ki smo jih slišali, bodo že v tem tednu razčiščene še neka-tere manjše nejasnosti, zatem pa bo že možno pričeti z investicijo in jo v pred-videnem roku dokončati. Dokumenta-cija je tudi že pripravljena, prav tako so v teku ponudbe gradbenim podjetjem.

Da je stanje res kritično, je pojasnil tudi direktor te TOZD Stanko Komel. Prišlo je že tako daleč, da grozi s strani republiškega inšpektorja za delo za-prtje delovnih prostorov, torej odpušti-tev 86 delavcev, kolikor jih je v tej to-varni.

Seveda to nikakor ne pride v poštev, zato je sanacija prostorov tudi z tega vi-dika nujno potrebna.

Veliko besed je bilo namenjenih tudi ureditvi akcijskega programa o izboljšanju dela in poslovanja v delovni organizaciji. Obširno poročilo o tem je podal glavni direktor in podčrtal neka-tere pokazatelje poslovanja v letoš-

njem prvem kvartalu. Le ti niso nič kaj preveč ugodni. Januarja in februarja nismo dosegli planiranih rezultatov, izvozili smo le 10%, glede na plan zao-stajamo za 6%, položaj na trgu pa je tak, da bi prodali več, kot naredimo.

Ob tem se je vsekakor treba zamisliti. Seveda je vzrokov več, da je stanje takšno, kakršno je. Po mnenju glavnega direktorja tiči eden od vzrokov tudi v prevelikem tozdrovskem obnašanju, v nepravčasni medtozdrovski dobavi raznih podsestavnih delov itd. Jasno je, da so te težave popolnoma internega značaja, ki jih ni težko premagati in za vselej odpraviti!

Udeleženci seje so se seznanili z naj-novejšimi dogajanji na področju reor-ganizacije delovne organizacije. Ime-novana je posebna delovna skupina, ki dela intenzivno na tem področju, rezul-tati, oziroma kvalitetejši osnutek II. pa bodo znani v kratkem.

Pomočnik glavnega direktorja, za-dolžen za proizvodno — tehnične za-vede Aleš Nemec je obširno spregovo-ril o osvajanju novih izdelkov, kjer iz-stopata predvsem dva. To je zaganjal-nik družine AZF in nova vrsta alterna-torjev. V teku je tudi več drugih po-membnih akcij kot naprimer organiza-cija inovacijskega procesa, organizacij-ski predpis v zvezi z osvajanjem novih izdelkov, akcija za kar največjo zame-njavo uvoženih delov z domačimi itd.

Irena Simčič, socialna delavka je nato podala podrobno analizo o pokoj-niskem in invalidskem zavarovanju. To občutljivo področje bo še velikokrat v pretresu, zato so se dogovorili, da se strokovne službe v Avtoelektriki po-vežejo z večjimi delovnimi organizacijami v občini, da tako vskladijo mnenja in taka posredujejo v razpravo na izvrš-šine odbore.

Na seji je bila podana tudi informa-cija v zvezi z uvedbo poletnega časa, ki pa delavce Avtoelektrike praktično ne prizadene, saj bomo začeli tudi po novem računanju časa — z delom kot doslej, ob sedmi uri zjutraj.

Marko Rakušček

Srečko Pust

višini. „15 do 20 let je delala naša tovarna napol na obrtniški ravni, zdaj pa smo skočili v avtomatiko najvišjega ranga in jasno je, da je skok prinesel tudi določene probleme.

Najtežje je, da nam manjka izkuše-nega kadra. Saj priliv mladih strokov-njakov je še kar dober. Tako štipendi-stov kot drugih. Žal pa ti fantje čez nekaj mesecev, čez leto ali dve odide-jo k vojakom in spet nastane vrzel. Pa tudi fluktuacija ni tako majhna. Pred nedavnim so v sosednjem Šentrupertu odprli novo Agrostrojevo tovarno in tja je odšlo nekaj najboljših vzdrževal-cev. Na drugi strani pa ugotavljamo, da raven vzdrževanja in opravi s stroji raste.

Skratka, vsi po vrsti, od delavcev v neposredni proizvodnji, preko vzdrže-valcev pa do tehnologov smo se že precej navadili na avtomatiko in men-taliteta se spreminja, tako da znamo „iztisniti“ iz avtomatizirane opreme vse več, vse bolj kvalitetno in to počnemo vse bolj praktično,“ pravi Srečko Pust.

Tudi tehnologija izdelkov se je močno izboljšala. Prej so na primer ročno izdelovali majhne količine ra-dialnih elektrolitskih kondenzatorjev, zdaj pa proizvodnja teče na avtomat-ski opremi in v velikih serijah. Tako jugoslovanski proizvajalci elektronike dobijo doma radialne elektrolite za vse proizvode za široko potrošnjo, prej pa so jih skoraj izključno uvažali. Produktivnost se je povečala 2 do 3 krat ob tem pa imajo okrog 20 manj zaposlenih kot pred letom in pol. Vsekakor velik napredek in to pri 180 zaposlenih.

Tudi kvaliteta raste. Razumljivo, izključen je človeški faktor in tako je kakovost bolj enakomerna in višja kot prej. Nemiselnost pa bi bilo reči, da je človeški faktor čisto izključen. Še vedno je človek tisti, ki s strojem dela, ga nastavlja, popravlja, ureja tempo proizvodnje in odloča o materialih, ki jih stroji predelajo.

„Zadnji čas smo začeli s poskusi proizvodnje elektrolitov za višje zahte-ve. Temu pravimo „razred 1“. To so kondenzatorji z mnogo daljšo življenj-sko dobo in boljšimi električnimi ka-rakteristikami. To so elektroliti za zahtevnejše naprave in avtomatiko in so jih doslej jugoslovanski proizvajalci elektronike uvažali. Zato jih trg res s simpatijami sprejema,“ je zaključil Srečko Pust.

F. Kotar

KOORDINACIJSKI SVET ZSMS ŠIROKE POTROŠNJE

Mladi o gospodarjenju

Tudi mladi široke potrošnje so se udeležili razprav o gospodarjenju svoje delovne organizacije v preteklem letu. Na sestanku koordinacijskega sveta osnovnih mladinskih organizacij, ki je bil na Pržanu v petek, 1. aprila, so se predstavniki mladih iz večine temeljnih organizacij seznanili z vsebino poročila o lanskem poslovanju svoje DO in z aktualnimi dogajanji v široki potrošnji.

Ker pa je bil to prvi sestanek po seminarju ZSMS OZD Iskra v Po-reču, so bili na dnevnem redu tudi sklepi in zaključki, ki so bili v Poreču sprejeti. Največ zanimanja je bilo na-menjenega načinu obravnave o reše-vanju stanovanjskih problemov mla-dih. Mladi so resnici na ljubo menili, da finančna konstrukcija, kakor so jo predstavili mladi v Poreču, ni izved-

Pestra dejavnost mladih ne sme obiti nobene delovne organizacije v Iskr

V vseh oblikah organiziranja mladih se pojavljajo težave, ki povzročajo da delo prične zamirati in morda celo popolnoma presahne. To seve velja tudi za ZSMS, ki deluje v Iskri. Da pa ne bi dopustili popoln prenehanje delavnosti, je koordinacijski svet ZSMS SOZD Iskra imenoval nekaj delovnih skupin in jih poslal „na teren“, da pregledajo in ocenijo vzroke za šibkejšo dejavnost.

S poročili teh delovnih skupin so se člani KS ZSMS nato seznanili na sestanku v Ljubljani, 31. marca. Sicer pa je bil to prvi sestanek po seminarju Iskrine mladine v Poreču, zato je bilo precej razprave namenjene tudi skle-pom tega delovnega posvetovanja. V zaključku sestanka pa je bilo nekaj časa odmerjenega tudi informacijam o delu pohodnega odreda MPO „99d“ — v zasedbi koordinacijskega sveta je namreč prišlo do večjih kadrovskih sprememb, zato je bila osvežitev infor-macij nujna.

Delovne skupine KS ZSMS so obis-kale delovne organizacije ISEZ, IE-ZE, Delto, ZORIN, ERO in Avtomat-iko. V DO ISEZ je stanje precej težavno, kot je ugotovila delovna sku-pina, saj težak gospodarski položaj vpliva tudi na delo v družbenopolitič-nih organizacijah vključno z mladino. Soočajo se z veliko fluktuacijo, delo DPO ni sistematično, OO ZK se pre-več ukvarjajo same s seboj tako, da sodelovanja z ostalimi DPO skoraj ni. Povrhu je delovna organizacija še loka-cijsko močno razdrobljena, kadrovske težave pa tudi v ZSMS tolikšne, da dejavnost ZSMS ni na zadovoljivi ra-vni. V delovni organizaciji IEZE je mladina v nekaterih osnovnih organi-zacijah sicer aktivna, vendar manjka povezave na ravni DO — koordinacijski svet ne deluje.

Ocenili so, da je bilo vzrok temu neustrezno vodstvo, zato so izvolili novega. Za predsednika je bil izvoljen ROMAN TOPOLE, sekretarsko funk-cijo pa je prevzela LIDIJA ČENDAK. Podobno je v DO Avtomatika, kjer bo 6. aprila ustanovljeno novo vodstvo na ravni delovne organizacije. V DO Iskra Delta je mladina aktivna, vendar se dejavnosti težko usklajujejo zaradi prostorske razdrobljenosti delovne organizacije. V DO ZORIN je mladih zelo malo, pa tudi posebnih aktivnosti ne beležijo. V teku je evidentiranje, pripravljajo akcijski program. V DO

ERO je od 160 članov ZSMS le aktivnih, kar je seveda mnogo premalo za uspešno delo. Tudi koordinacijski svet ZSMS ni povezan z delom ostalih DPO, zato bo potrebno delo drugih zasnovati.

Med ocenjevanjem seminarja v Poreču je bilo slišati dosti pohvalnih besed, kar verjetno dokazuje, da o-čitev o izvedbi ni bila nepremišljena. Posebno pozornost je vzbudilo po-posameznih delovnih skupin (komisijah). Med zaključki poročil srečanja je tudi poudarek izobra-ževanju mladih. Izkazalo pa se je, da mladi pravzaprav le stežka pridejo do ustreznih informacij, ker ne vedo kje povprašati. Zato je bilo dogovorjeno da bodo letošnja poslovna poročila SOZD Iskra prejele tudi vse osnovne organizacije.

Pohodni odred MPO „99d“ vse vse več zanimanja, saj živahnosti delu ne manjka. Pred kratkim je izvoljeno novo vodstvo, ki so ga trdili tudi na četrtkovem sestanku ZSMS SOZD Iskra. Ker gre za odred ki ga sestavljajo člani iz treh orga-nizacij, Iskre, RTV Ljubljana in PTT, tudi vodstvo sestavljeno „v treh vah“: za komandanta je bil izvoljen dosednji predsednik KS ZSMS Commerce Đevo Kerić, komisar postal Emil Lukanič (RTV), mestnik komandanta Franjo Pold (PTT), načelnik štaba pa dolgoletni Iskrin „mladinec“ Avgustin Čuhar.

In za konec še informacija za tiste ki bi si želeli preizkusiti kondici-jo (ali vseh) od pohodov po uradnih odreda: prijavite se lahko Izto-urbancu (ljubljansko področje) na telefonu (061) 571-671, ali Mladim Štomajerju za kranjsko področje: tel.: (064) 22-221, int. 2663. Prijaviti se lahko prav vsak Iskraš, ne glede na starost, včlanijo pa se lahko tudi družinski člani.

Stane Fleischman

ISKRA-INDUSTRIJA KONDENZATORJEV SEMIČ

Ugodni dvomesečni rezultati

Zdaj, ko so znani že natančno podatki za poslovanje DO Iskra, Indu-strija kondenzatorjev v Semiču, za prva letošnja meseca, januar in feb-ruar, lahko že kar na začetku našega poročila zapišemo, da so rezultati

poslovanja v teh dveh mesecih ugodni. Tako je celotna DO v prva dva meseca letošnja proizvedla za 168.848.185 dinarjev blaga in s tem 13 % izpolnjevanja letošnji plan proizvodnje. Po tem letošnji plan proizvodnje. Po tem letošnji plan proizvodnje tako-le izpolnili: TOZD Elektronski kondenzatorji je plan polnila 15 %, TOZD Energetski kondenzatorji 12 %, TOZD Mehanski kondenzatorji 13 % in TOZD EOM pa 13 % letošnjega plana.

Pomembni dosežki so bili ure-đeni tudi na področju ekonomskih odnosov s tujino. Tako so v Semiču celoti v prvih dveh mesecih izvozili nekaj manj kot milijon dolarjev blaga, kar predstavlja 11 % letnega plana izvoza. Na konvertibilno območje šlo za 665.713 dolarjev blaga, predstavlja 10 % izpolnitve plana izvoznih obveznosti, na klirinskih močje pa je šlo za nekaj več kot 300.000 dolarjev blaga, kar pomeni 15 % no izpolnitve plana klirinskega izvoza. Posamezne TOZD pa so izvozile izvoz tako-le: TOZD Elek-tronski kondenzatorji je izvozila na klirinski trg 12 % letnega plana TOZD Energetski kondenzatorji na klirinski trg 12 % letnega plana konvertibilnega izvoza, TOZD EOM pa 13 % svojega plana.

Če primerjamo konvertibilni iz-voz za obdobje januar-februar 1983 s istim obdobjem lani lahko torej u-gotovimo, da je TOZD Elektronski kondenzatorji letos povečala izvoz za 23 %, TOZD Energetski kondenzatorji je izpolnila le 41 % lanskega kon-vertibilnega izvoza, TOZD EOM pa ustvarjeni konvertibilni izvoz za 90 % skem istem obdobju povečal za 90 %. Tudi uvoz se je gibal v planu, manj kot pol milijona dolarjev

(Nadaljevanje na 7. strani)

Visoka storilnost na odlični opremi

V mokronoški Iskri, natančne-neje v TOZD Elektroliti imajo že tretje leto skoraj popolnoma avtomatizirano proizvodnjo elektrolitskih kondenzatorjev. Sodobna tehnološka oprema omogoča, da proizvajajo do tri-krat več kot pred investicijo. In kako se je ta skok od napol ročnega dela v avtomatizacijo izkazal?

disciplino vseh zaposlenih, ki imajo opraviti s stroji. Žal pa ugotavljamo, da smo čisto nedosledni.

„Avtomatika se je odlično izkazala. Produktivnost je tri in večkrat večja kot pred inštaliranjem avtomatskih strojev. To pa pomeni seveda boljše ekonomiko in boljše delovne pogoje. Že podatek, da z manj zaposlenimi naredimo do trikrat več, jasno pove, da je bila investicija upravičena in več kot to. Žal pa imamo težave z uvože-nim materialom in stroji niso tako izkoriščeni, da bi lahko pokazali, kaj zmoremo in znamo. Pa o tem ste že pisali.

Za danes raje ostanimo pri tehnolo-giji,“ je dejal vodja tehnološkega od-delka Srečko Pust, elektroinženir. Zla-sti radialne linije v proizvodnji lepo tečejo. Imajo še tu in tam „bolj domače“ probleme pri vzdrževanju, sicer pa je produktivnost na normirani

Vzdrževalca v akciji.

POPRAVEK

V pretekli številki smo v članku „Investicije v Iskri“ po-motoma izpustili podatek, da so vse navedene številke v tabeli izražene v tisočih. Za napako se opravičujemo!

Stane Fleischman

Letos bo treba izvoziti več kot lani!

Najprej dolgo pričakovani sklep: letošnji gospodarski plan DO Široka potrošnja je sprejet brez zadržkov, saj razhajanje v stališčih posameznih temeljnih organizacij, ki so povzročila pogojni sprejem, ni več. Sicer pa je delavski svet Široke potrošnje 29. marca v Skofji Loki razpravljaj predvsem o rezultatih lanskega poslovanja DO, o delu sanacijske komisije v tozdu Sprejemniki Sežana, in o predlogu plana uresničevanja družbene usmeritve razporejanja dohodka Široke potrošnje (oz. njenih temeljnih organizacij) v letu 1983.

Za rezultat poslovanja v preteklem letu so delegati menili, da je relativno ugoden, saj so vse temeljne organizacije poslovale v izjemno težavnih razmerah. Velike težave pri dobavljanju repromaterialov, slaba kvaliteta dobavljenega, neprestani zastoji proizvodnje, izredno zaostrena devizna problematika — vse to je seveda terjalo drugačno obnašanje, kot je bilo v preteklih letih.

Široka potrošnja je lani realizirala manj izvoza, kot je bilo načrtovano (81 % plana), vendar je bilo doseženo boljše razmerje med izvozom in uvozom. Kljub zaostanku za planskim ciljem, je dosežena 94 % proizvodnja zadovoljiv rezultat, saj je še v prvi polovici preteklega leta marsikdo napovedoval mnogo temnejšo prihodnost.

Prodajni cilji so bili lani doseženi (102 % plana), kar dokazuje, da na domačem trgu še vedno vlada konkurenca za širokopotrošne izdelke, ki jo gre v veliki meri pripisati tudi nesorazmerno nizkim cenam teh izdelkov.

Lani dosežena akumulacija je kar šestkrat višja, kot leto poprej, pa tudi izguba ima namesto treh v letu 1981 le še ena temeljna organizacija (TOZD TGA, Reteče), ki pa jo je že pokrila lastni viri. Za dohodek je bilo lani razporejenega 24,5 % in za amortizacijo po minimalnih stopnjah 3,4 %, za materialne stroške pa je bilo treba odšteti 72,1 % celotnega prihodka. Taka struktura je boljša kot je bilo načrtovano, saj je bilo za materialne stroške predvidenih kar 75 % celotnega celotnega prihodka. To tudi dokazuje, da je bilo poslovanje uspešnejše kot je bilo predvideno, žal pa so se povečali tudi prispevki, tako da za akumulacijo ni veliko ostalo.

Sicer pa so delegati ocenili, da je delavsko gospodarjenje s sredstvi potekalo uspešneje kot leto poprej, žal pa se močno povečale obrestne stopnje, tako da je bilo treba lani za obresti odšteti kar 2,21 krat več kot v letu 1981. Glede izgube v tozdu TGA pa je delavski svet sprejel sklep, da je treba nemudoma pričeti s sanacijskimi

Ugodni dvomesečni rezultati

(Nadaljevanje s 6. strani)

11. letnega plana. Od tega so za 400.000 dolarjev uvozili s konvertibilnega območja, kar predstavlja 9 % letnega plana.

V tem smislu lahko zapišemo, da je bil tudi finančni rezultat delovne organizacije iz Semiča za prva dva meseca letošnjega leta ugoden. Celotni prihodek je znašal 282.866.410 dinarjev, kar predstavlja 15 % letnega plana celotnega prihodka. Po TOZD pa je celotni prihodek znašal: v TOZD Elektronski kondenzatorji 15 % letnega plana, prav takšen pa je bil tudi v TOZD Energetski kondenzatorji, TOZD Mehanski deli in naprave je ustvaril 16 % planiranega letnega celotnega prihodka, medtem ko je leta znašal v TOZD EOM 14 %.

V letošnjem dvomesečnem obdobju so porabili v Semiču 16 % letnega plana materialnih stroškov in amortizacije. Ker so stroški naraščali hitreje od celotnega prihodka, so dosegli dohodek v višini 13 % letnega plana.

Cisti dohodek pa je v Semiču v prvih mesecih znašal 59.760.053 dinarjev ali 13 % letnega plana. Del celotnega dohodka, namenjenega osebnim dohodkom pa so dosegli v višini 48.909.335 dinarjev, kar predstavlja 14 % letnega plana sredstev za osebne dohodke. V primerjavi s istim obdobjem lani so se sredstva, namenjena osebnim dohodkom, povečala za 40,5 %.

D. Ž.

aktivnostmi in o rezultatih tudi poročati.

O predlogu plana uresničevanja družbene usmeritve razporejanja dohodka v Široki potrošnji za letošnje leto delavski svet ni sprejel sklepa zaradi odklonilnega stališča tozda Montaža iz Spodnje Idrije. Gre za dogovor o usklajevanju izplačevanja sredstev za osebne dohodke na ravni delovne organizacije za kar so se opredelile vse temeljne organizacije z izjemo idrijske, ki vztraja pri usklajevanju v okviru temeljne organizacije. Sklep delavskega sveta idrijskega tozda je po mnenju delegatov drugih temeljnih organizacij nerazumljiv, saj je v predlogu tega plana predviden za idrijsko temeljno organizacijo poseben status: tam naj bi osebni dohodki rasli po enaki stopnji kot dohodek, saj načrtujejo samo v letošnjem letu kar 31 % povečanje števila zaposlenih in tudi veliko rast dohodka. Stališča bo treba uskladiti in šele potem dokončno sklepati. Sicer pa je v predlogu plana predvidena še ena izjema in sicer TOZD Raziskovalni institut. Tudi v tej organizaciji naj bi število zaposlenih v letošnjem letu bistveno povečali (za 42 %), če bi hoteli izpolnjevati svojo vlogo v delovni organizaciji. Za to temeljno organizacijo je zato predvideno, da bi osebni dohodki naraščali po enaki stopnji, kot bodo rasli poprečni čisti osebni dohodki proizvodnih tozдов.

O delu sanacijske komisije, ki jo je imenoval delavski svet Široke potrošnje, da bi pripravila program sanacije v sežanski TOZD, smo poročali že v zapisu z zadnjega zasedanja koordinacijskega odbora sindikata Široke potrošnje, zato ugotovitev, s katerimi so se strinjali tudi delegati delavskega sveta, ne bomo ponavljali. Delegati so poročilo sprejeli in dopolnili s stališčem, da odpuščanje delavcev ne pride v poštev in, da je treba določeno opredeljevati vlogo in odgovornost Iskra Commerce za sprejete zadolžitve.

Stane Fleischman

Nov delovni čas v Iskri

S prehodom na evropski poletni delovni čas, smo hkrati želeli preiti tudi na poznejši začetek dela. Ker je nastalo precej zmede z delovnim časom na različnih lokacijah, kjer delajo Iskraši, smo se obrnili za pojasnilo na direktorja Invest servisa Marjana Dvoračka.

„V ponedeljek, 4. aprila, je bil kolegij predsednika KPO SOZD Iskra, kjer smo obravnavali tudi vprašanje delovnega časa. Ugotovili smo, da so v kranjskem bazenu, na Savski cesti in še ponekod že uredili delovni čas skladno s priporočili republiškega izvršnega sveta. Hkrati pa smo ugotovili tudi, da je nastala prehuda prometna konica ob začetku in zaključku delovnega časa. Do tega pa je prišlo zato, ker smo s prehodom na poletni čas hoteli ubiti dve muhi na mah. Hoteli smo uskladiti naš čas z evropskim, kar je tudi stabilizacijsko in za nas zelo koristno. Hkrati pa smo hoteli tudi doseči tisto, kar je jesen: ob premiku delovnega časa na poznejši čas uspelo le delno.“

Sicer nisem poklican, da komentiram odlok in priporočilo izvršnega sveta, vendar kot občan in človek, ki ima na skrbi urejanje delovnega časa in zlasti prevozov, menim, da smo drugi ukrep naredili prenašljivo in da je bil predvsem premalo samoupravno premišljen in razdelan. Zato se nam je zgodilo, da imamo „via facti“ od 6.30 zjutraj pa tam nekje do malo čez sedmo nepopisno gnečo, ki je prevozniki niso v stanju rešiti, zlasti ne s kulturnim prevozom. Manjka avtobusov, kar je razumljivo, saj ljubljanski mestni prevoznik ugotavlja, da mu jih za to konico manjka najmanj 50.

Naprave za uporabo pri zaščiti okolja

Z razvojem industrije nastaja vse močnejše in vse raznovrstnejše osnaževanje okolja in če hočemo ta gibanja ustaviti, ali preusmeriti, moramo poklicati na pomoč tehnologijo, saj si glede na naše potrebe ne moremo predstavljati ukinitve določene proizvodnje. Sicer pa to niti ni tako nujno, če bi le upoštevali vse varnostne pogoje, oz. če bi povsod gradili ustrezne čistilne naprave.

Tu pa se že srečujemo z napravami, brez katerih ne moremo narediti natančne analize onesnaženosti in nekaj teh naprav izdelujejo, oz. jih bodo še izdelovali v TOZD TEL. O njih nam v tem prispevku govorita Danilo MOZETIČ, vodja razvojnega sektorja in Franc PINTARIČ, razvijalec sistemov v TOZD TEL.

Naše naprave smo razvili predvsem za potrebe elektromedicine ter biokemije, so pa prav tako uporabljive za ekološke namene. Predvsem je tu družina pH metrov, ki jih izdelujemo že več let s tem, da stalno širimo njihovo uporabnost in zmogljivost. Isto velja še za kolorimetre in konduktometre, fotometre ter napajalnike za elektroforezo.

Najbolje, da kar predstavimo uporabnost in zmogljivost vsake naprave posebej:

— prenosna pH metra z analognim in digitalnim prikazom MA 5723 in MA 5722 služita za merjenje kislosti, ali bazičnosti raztopin in kar je v ekologiji izredno pomembno, za analizo pitnih in odpadnih idnustrijskih voda, skratka za ugotavljanje onesnaženosti zaradi kislin, ali baz;

— laboratorijska pH metra z analognim in digitalnim prikazom MA 5706 in MA 5705 sta namenjena bolj laboratorijski rabi — torej raziskavam, pri čemer služita istemu namenu kot prenosna;

— industrijski pH meter MA 5712 je namenjen za kontrolo raznih tehnoloških procesov in odpadnih voda. Od ostalih pH metrov se razlikuje po tem, da je konstrukcijsko in tehnično bolj prilagojen posebnim zahtevam. Ima tokovni izhod 20 mA, dajalnik mej ter omogoča meritve na velike razdalje, kar pomeni, da je sonda npr. v bazenu, pH meter pa nekaj deset metrov stran v nadzornem centru.

V drugo skupino sodijo konduktometri. Doslej smo izdelovali laboratorijski mostični konduktometer MA 5963 s skromnejšimi zmogljivostmi, kar nas je napotilo v razvoj sodobnejših. V pripravi je proizvodnja pravkar razvitih industrijskih konduktometrov MA 5970 in MA 5971. Namenjena sta za ugotavljanje in nadzor specifične prevodnosti in s tem posredno koncentracije elektrolitskih raztopin. Na področju ekologije služita še posebej za ugotavljanje koncentracije raznih soli v vodah. Povemo naj še, da sta oba konduktometra tudi konstrukcijsko prilagojena posebnosti uporabe v industriji in ekologiji ter, da imamo v pripravi še razvoj laboratorijskega

konduktometra z vgrajenim mikroprocesorjem.

Nadalje je tu področje kolorimetrije in spektralne fotometrije. Za te namene izdelujemo več vrst instrumentov, ki jih ločimo po širini uporabe in po tehnični zmogljivosti. Nekatere izdelujemo že več kot 10 let, kot npr. kolorimeter MA 9507, ki je najenostavnejši, vendar pa zaradi nizke prodajne cene v preteklosti precej iskan.

Izredno uspešni smo na področju spektralne fotometrije. V sodelovanju s firmo Carl-Zeiss, Jena smo razvili družino najsodobnejših enožarkovnih fotometrov, ki imajo poleg solidne Carl-Zeissove optike vgrajeno tudi najsodobnejšo analogni elektroniko in mikroročunalnik. To družino spektrofotometrov smo poimenovali s skupnim imenom SPEKOL.

Vsi ti merilniki so sicer namenjeni predvsem medicini in biokemiji, prav koristno pa jih zaradi njihovih zmogljivosti lahko uporabimo tudi v ekologiji. Omogočajo kvantitativno merjenje koncentracij substanc v različnih raztopinah. V medicini služijo pri analizi krvi, urina, tkiva itd.; v ekologiji pa za ugotavljanje prisotnosti raznih škodljivih sestavin v vodi, ali drugih tekočinah. Tako lahko s temi napravami ugotavljamo koncentracijo: klor, svinca v organskih snoveh ter bakra v rastlinah. Sicer pa je njihova uporabnost zelo široka, saj je na stotine različnih elementov, spojin in delcev, katerih koncentracijo lahko z njimi merimo.

Na koncu naj še predstavimo plamenski fotometer FLAPHO 40. Ta merilnik smo razvili v sodelovanju z Institutom Jožef Stefan in s firmo Carl-Zeiss, Jena, ima pa prav tako kot družina SPEKOL vgrajeno sodobno analogni elektroniko in mikroročunalnik. Tudi ta je namenjen predvsem medicini za ugotavljanje elementov: Na, K in Ca v krvi in urinu, vendar ga lahko prav tako uspešno uporabljamo na vseh drugih področjih, kjer potrebujemo analizo koncentracije teh elementov. Predvsem je uporaben pri določenih laboratorijskih analizah, ali za preiskavo vzorcev snovi.

V pripravi imamo nadalje proizvodnjo merilnika koncentracije cianidov. Tu bi omenil izjemno plodno sodelovanje s Fakulteto za naravoslovje in tehnologijo, VTOZD Kemija in kemijska tehnologija, s katero poleg navedene razvojne naloge načrtujemo skupno še razvoj novih instrumentov s tega področja, kot so: merilnik motnosti voda, merilnik koncentracije klor v vodi, merilnik koncentracije kisika v vodi itd.

S temi napravami bomo zaokrožili razvoj avtonomnih aparatov s potrebnimi merilnimi sondami za zajemanje podatkov, krmiljenje in regulacijo. V naslednji fazi pa nameravamo vključiti mikroročunalnik za krmiljenje celotnega sistema naprav, kar bo omogočilo hitre in celovite analize, kontrole, regulacijo itd.“

B. Č.

Francetu Sergašu v slovo

Naše besede bodo skope, saj z njimi ni mogoče povedati kar čutimo v tem trenutku.

Kaj naj ti rečemo ob slovesu?

Vedeli smo, da si hudo bolan. Vedeli smo, da bifeš eno najtežjih bitk v svojem življenju. Toda nismo si mislili, da je to tvoja poslednja bitka. Skupaj s teboj smo verjeli, da boš zmagal.

Vemo, da je to zadnje slovo in vendar se še ne zavedamo vse krute resnice. Nočemo in ne moremo se sprijazniti s tem, da te ni več med nami.

Dolga je bila naša skupna pot in težka je ločitev, kajti s teboj odnašal del nas in naša edina tolažba je, da si v nas zapustil del sebe.

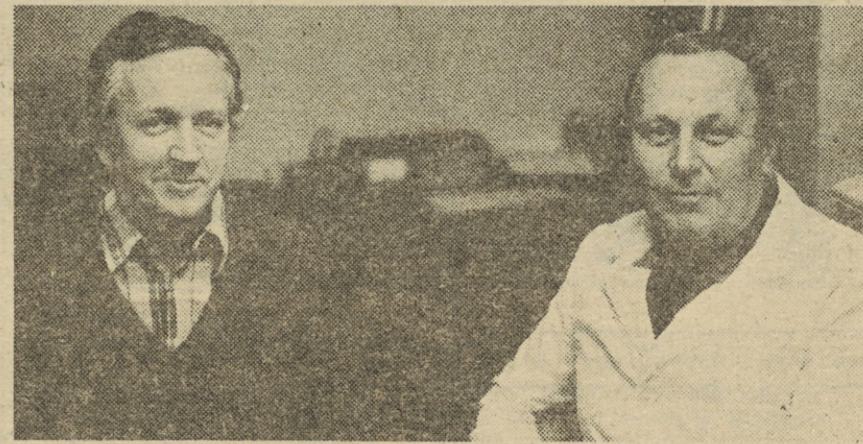
Da, dolga je bila naša skupna pot. Začela se je 27. julija 1953, ko si se zaposlil v Iskri v Kranju in končala s tvojo smrtjo. Iz Iskre v Kranju, kjer si delal v razvoju telefonije, si odšel v Institut za elektrovezve v Ljubljani, kjer si začel v razvoju radijskih zvez. In radijskim zvezam si ostal zvest do konca. Tvojo nadaljnjo pot po Iskri je usmerjala želja po širjenju strokovnega znanja in pa potrebe Iskre. Opravljal si različne naloge v razvoju, montaži, servisu in projektivi. Pri tem te je pot vodila iz Industrije za elektrovezve v Zavod za avtomatizacijo, iz Zavoda za avtomatizacijo v Iskro Prodajno servisno organizacijo in prek Iskre Commerce in Iskre Elektromehanike v Iskro Elektrovezve. Na tej dolgi poti si si pridobil bogato strokovno znanje in izkušnje. In to znanje in izkušnje si bil vedno pripravljen nesebično posredovati vsakomur, ki je to želel.

In pridobil si si tudi prijateljstvo in naklonjenost vseh, ki si jih ob svojem delu srečal.

Bil si tak človek. In zdaj smo postavljeni pred dejstvo, da te ni več med nami, da se moramo za vedno posloviti od tebe.

Kaj naj ti rečemo? Hvala ti za vse, kar si nam dal!

Sodelavci TOZD Komerciala in inženiring ISKRA Elektrovezve

Franc Pintar in Danilo Mozetič.

Skupščina Slovenije, je na seji sprejela sklepe in priporočila, ki so hoteli doseči, da bi „uresničili cilje iz družbenega dogovora o urejanju delovnega in obratovalnega časa in je zato potrebno pripraviti predloge, ki bodo spodbudili boljšo organizacijo dela v temeljnih samoupravnih organizacijah in skupnostih. „Drugi namen pa je bil, da bi delavci v proizvodnih dejavnosti določili začetek delovnega časa praviloma ob 7. zjutraj ter ustrezno temu organizirajo tudi večimensko delo, kjer so za to dani pogoji.“

Tretji del priporočila pa je: „da povsod tam, kjer to dopušča delovni proces, možnost prevoza in potrebe zaposlenih, naj se v večji meri uveljavi drseči, ali stopničasti delovni čas.“

Skladno z zgornjimi priporočili slovenske skupščine, so na kolegiju predsednika KPO SOZD sklenili, naj v delovnih organizacijah, TOZD in delovnih skupnostih čimprej uvedejo v prakso priporočila Skupščine, IS mestne skupščine v Ljubljani in mestnega komiteja ZK Ljubljana in sicer takole: delovni čas v vseh TOZD v neposredni proizvodnji naj bi se začel

ob 7. Kjer to dopušča delovni proces, naj traja prihod na delo po drsečem delovnem času do 7,30.

Režijski delavci, ki niso strogo vezani na neposredno proizvodnjo, pa naj bi prihajali na delo najbolj zgodaj ob sedmi in po načelu drsečega delovnega časa do 8,30. Tako v Invest servisu upajo, da se bo sedanja konica malo pred sedmo uro precej razredčila, ker bodo ob 7. prihajali na delo v glavnem delavci iz neposredne proizvodnje. Težišče prihodov režijskih delavcev, zlasti tistih, ki so vezani na neposredno proizvodnjo pa bo na prihodih okrog 7,30. To naj bi veljalo predvsem za vse zaposlene v PPC.

Seveda pa bodo tem „začetkom dela“ prilagodili tudi prevoze in če bo uspelo del prihajajočih preusmeriti na 7,30, bo tudi prevoz zagotovljen normalno. Kolegij je vsem delovnim organizacijam, TOZD in delovnim skupnostim priporočil, naj skladno s svojimi samoupravnimi ... pripravi samoupravne odločitve do 15. aprila, ta določila pa naj bi stopila v veljavo 18. aprila letos.“

FY

